

**Západočeská univerzita v Plzni**  
**Fakulta filozofická**

**Diplomová práce**

**Masarykův kulturní dům na Mělníku**  
**Karolína Jiráčková**

Plzeň 2014

**Západočeská univerzita v Plzni**

**Fakulta filozofická**

Katedra filozofie

**Studijní program Humanitní studia**

**Studijní obor Evropská kulturní studia**

**Diplomová práce**

**Masarykův kulturní dům na Mělníku**

**Karolína Jiráčková**

*Vedoucí práce:*

PhDr. Jitka Bílková, Ph.D.

Katedra filozofie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

*Plzeň, duben 2014*

.....

# OBSAH

<b>1 ÚVOD .....</b>	<b>1</b>
<b>2 KULTURA A JEJÍ VÝVOJ PŘED VZNIKEM MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU .....</b>	<b>3</b>
2.1. KULTURNÍ SNAŽENÍ NA MĚLNÍKU PŘED DOBOU 19. STOLETÍ .....	4
2.2. 19. STOLETÍ.....	6
2.2.1. PRVNÍ POKUS O VÝSTAVBU DIVADLA .....	9
2.3. 1. POLOVINA 20. STOLETÍ (DO VZNIKU MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU).....	10
2.3.1. MĚLNICKÉ VINOBRANÍ.....	12
<b>3 VZNIK A VÝVOJ MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU A JEHO POČÁTKY.....</b>	<b>15</b>
3.1. 1. POLOVINA 20. STOLETÍ, VZNIK MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU A PRVNÍ JEHO KROKY .....	16
3.1.1. OSUDY SOCHY T. G. M.....	27
3.2. 2. POLOVINA 20. STOLETÍ.....	29
3.2.1. 50. LÉTA .....	30
3.2.2. 60. LÉTA .....	33
3.2.3. 70. LÉTA .....	39
3.2.4. 80. LÉTA .....	40
3.2.5. 90. LÉTA .....	44
<b>4 KULTURNÍ ČINNOST MKD V NOVÉM TISÍCILETÍ.....</b>	<b>49</b>
4.1. SITUACE V KULTURNÍM DOMĚ OD ROKU 2000 DO VZNIKU MĚLNICKÉHO KULTURNÍHO CENTRA O.P.S. ....	50
4.2. VZNIK MĚLNICKÉHO KULTURNÍHO CENTRA A JEHO PRVNÍ KROKY	61
4.3. MĚLNICKÁ KNIHOVNA .....	69
4.4. GALERIE VE VĚŽI .....	71
<b>5 ZÁVĚR .....</b>	<b>75</b>
<b>6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ.....</b>	<b>77</b>
<b>7 ABSTRACT.....</b>	<b>84</b>

## 1 ÚVOD

Vzhledem k mému zájmu o kulturu a mělnickou historii jsem se rozhodla vypracovat diplomovou práci na téma, jež zahrnuje obě tyto oblasti.

Masarykův kulturní dům je pro město Mělník nepostradatelnou stavbou. Od svého vzniku se zásadně podílí na organizování mělnického kulturního života. Pro mělnické obyvatele představuje nejen kulturní zázemí, ale současně i pomník věnovaný obětem padlých při první světové válce, symbol svobody, vzdávající hold politikům, kteří se přičinili na vzniku samostatné republiky. Masarykův kulturní dům získal název po prvním prezidentu Československé republiky Tomáši Garrigue Masarykovi. Jako výraz pocty mu byla vyrobena bronzová socha od Vincence Makovského. Osudy této sochy, od doby kdy byla slavnostně odhalena ve vestibulu Masarykova kulturního domu, vystihují zároveň i symbolicky, okamžiky, jakými si mělničtí obyvatelé a celé republika prošli v posledních 78 letech.

Mým cílem je v jednotlivých kapitolách utříděně a chronologicky nejprve zachytit kulturní situaci před vznikem Masarykova kulturního domu, vyjasnit okolnosti a souvislosti od vzniku samotné myšlenky až k její realizaci. Dále popsat jeho historii a vývoj, se zaměřením na některé významné události. A to vše shrnout v propojený celek.

Od svého vzniku prošel kulturní dům řadou změn, které shrnuji do tří hlavních kapitol. První kapitola či celek je věnován tomu, co předcházelo vzniku Masarykova kulturního domu. Poskytuje informace o prvních dochovaných zmínkách vypovídajících o kulturním dění na Mělníku. Dále popisuje pokus mělnických o výstavbu samostatného divadla. Druhý celek kromě popisu výstavby Masarykova kulturního domu a jeho následného vývoje, obsahuje podkapitulu věnovanou trnitým osudům bronzové sochy T. G. Masaryka. Poslední celek práce se zabývá zejména současnou situací a změnami, které se odehrály za posledních

13 let Masarykova kulturního domu. Snaží se také přiblížit záměry a činnost tehdejších ředitelů a jejich vliv a dopad na Masarykův kulturní dům a potažmo tím i celkově na městskou kulturu.

Historii Masarykova kulturního domu prozatím nikdo nezpracoval jako ucelené dílo. První pokus o postavení divadla a následně samotnou výstavby MKD popisují kapitoly ve *Sborníku vydaném k otevření Masarykova kulturního domu na Mělníce*. Léta 1951 až 1969 popisuje *Kronika Osvětového domu kpt. Otakara Jaroše*. Byla vydána také propagační brožura z Kapitol kroniky od Jiřího Ráce popisující období od roku 1936 až 1986. Kromě těchto publikací jsou v práci použité informace z děl věnovaných kultuře na Mělníce, tiskovin a materiálů umístěných v Státním oblastním archivu Mělník.

## 2 KULTURA A JEJÍ VÝVOJ PŘED VZNIKEM MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU

Město Mělník je královské věnné město. Jednou z mnoha výhod tohoto statusu byla skutečnost, že se zdejší život mohl rozvíjet svobodněji než v okolních méně privilegovaných městech. Mělničtí obyvatelé již v 16. století patřili ke vzdělaným obyvatelům, což plynulo z dobré zásoby knih. Z této doby máme také první záznam o divadelní činnosti. Zájem o divadlo a kulturu se postupem času stále zvyšoval. Od 1. pol. 19. století můžeme hovořit o faktických zprávách týkajících se divadelního ruchu na Mělníku a začátku činnosti ochotnického divadla. Lidé si divadelní představení oblíbili, a proto nebylo překvapením, že se začaly rozvíjet myšlenky a snahy usilující o postavení samostatného divadla. Díky těmto aktivitám, které by se dnes daly moderně nazvat jako lobování, vznikl Masarykův kulturní dům.

O tom, jak se po staletí měnila nejen mělnická společnost, ale celé město a tedy i kulturní dění na Mělníku, v současné době nejlépe hovoří kniha s názvem *Mělník – historie, kultura, lidé*. Po cestě proti proudu času, jsou na Mělníku nejlepšími průvodci autoři, kteří se podíleli na vzniku této syntézy, vytvořené ze všech dosavadních studií, článků a vědomostí o Mělníku. Jedná se o českého archeologa dr. Karla Sklenáře, středověkého archeologa Petra Medunu, archiváře Vladimíra Macha či Františka Černického, jenž do posledních dnů svého života pečoval o kulturní život na Mělníku. Duší a hybatelem celého projektu a zároveň autorem větší části textu je historik Jan Kilián. Předtím se o podobné dílo pokusili mělničtí architekti a historikové dr. Josef Stáhlík a dr. Jiří Rác, kteří se snažili navázat a doplnit svými výzkumy mezery v mělnických dějinách. Doba a poměry vládnoucí během jejich úporné práce, ale neumožnily, aby své nalezené poznatky zhmotnili v jedno ucelené dílo. Před vznikem tohoto díla podávala základní informace o Mělníku monografie učitele Ludvíka Böhma, na něhož zmínění autoři navazovali.

Následující kapitola tedy pojednává, jak z názvu vyplývá, o vývoji kultury na Mělníku, který předcházela a dal důvod ke vzniku Masarykova kulturního domu na Mělníku. Většina textu je sestavena z údajů nalezených v díle *Mělník – historie, kultura, lidé*, jelikož je to v současné době nejlepší ucelený a dostupný zdroj informací o mělnickém dění.

## 2.1. KULTURNÍ SNAŽENÍ NA MĚLNÍKU PŘED DOBOU 19. STOLETÍ

Nejprve se podíváme do období 16. století. Životní styl měšťanů byl v té době ovlivněn jejich vírou, a proto nejvíce kulturních akcí souviselo s církví. Zpěvy při pohřbech, svatbách a dalších oslavách se staly neoddelitelnou součástí kulturního života mělnických obyvatel. Hlavním představitelem hudebního života byli literáti (pečovali o zpěv v kostele a děti ve škole, kde byl zpěv na oslavu Boha součástí výuky). Literáti náleželi pod dohled královského rychtáře.<sup>1</sup> Záznamy svědčí o velké vzdělanosti občanů Mělníka, což bylo do jisté míry ovlivněno širším zázemím knižní kultury. Zajímavý je zejména katalog tisků z konce 16. století. Jednalo se o soupis tisku městské knihovny, kterou tvořila 61 knih. Mnohé z těchto knih nepatřily k běžné výbavě českých knihoven.<sup>2</sup> Z tohoto období máme také dochované informace pojednávající o divadelní činnosti na Mělníku.

Roku 1577 připravil rektor Matoušek Hozonius Vysokomýtský tragédii k příležitosti velikonočních svátků. Název tragédie, ale není dosud znám.<sup>3</sup> Stalo se tak v období vlády císaře Rudolfa II. Habsburského, mecenáše věd a umění, který zbožňoval Prahu a prý i Brandýs. S ohledem na blízkost těchto měst lze odvodit, že i Mělník byl ovlivněn rozkvětem kultury za jeho panování, kdy se divadlu dařilo.<sup>4</sup>

Z následujícího období třicetileté války nemáme mnoho záznamů o tom, jak mělničané trávili svůj volný čas. Populární byl lov ptactva,

<sup>1</sup> KILIÁN, J., Třicetiletá válka (1618-1648), In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, Nakladatelství Lidové Noviny, Praha, 2010, s. 142.

<sup>2</sup> Tamt., s. 143.

<sup>3</sup> CÍSAŘ, J., *Cesty českého amatérského divadla*, IPOS, Praha, 1998, s. 27.

<sup>4</sup> ČERNICKÝ, F., Furianti nejen mělničtí, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, 2011, č. 16, s. 3.



oblíbenou neřestí hlavně pro nižší vrstvy obyvatel byly návštěvy hospod a výčepních zařízení. Intelektuálové pak preferovali formu zábavy v podobě čtení knih a věnování se hudbě. Většina rodin měla k dispozici Bibli, zámožnější lidé měli více různých titulů, dokonce celé knihovny. Vzhledem k dobovým souvislostem byla populární protiturecká literatura.<sup>5</sup> Největší kulturní událostí byla návštěva samotného Ferdinanda III., kterou si málokdo nechal ujít.<sup>6</sup> Z roku 1616, tedy z doby před třicetiletou válkou, existuje další doklad o divadelnictví na Mělníku. Jedná se o komedii neznámého titulu exhibovanou rektorem Janem Sidiriem a kantorem Danielem Claudianusem Kulhánkem.<sup>7</sup>

O době pobělohorské toho víme stejně málo jako o době předchozí. Stále existovalo literátské bratrstvo, takže i hudba a zpěv byli v oblibě, stejně tak jako četba zejména náboženské tematiky. Nejoblíbenějším sportem nadále zůstal lov a neřestí alkohol, a proto počet výčepů a šenků značně narůstal. Ženy měly ve volném čase omezenější možnosti. Trávily ho šitím, vyšíváním apod. Největší pozornost opět získaly nezapomenutelné akce, jakými byly návštěvy panovnických rodin např. Josefa II.. Velkou pozornost přitáhl i místní sňatek Ludmily Černínové s knížetem Lobkoviczem. Součástí slavnosti byl i večerní ohňostroj.<sup>8</sup>

Z tohoto období pochází také první zcela dochovaná divadelní hra. Stalo se tak se v době baroka, kdy autoři neprofesionálního divadla přicházeli s hrami, které by mohly suplovat nedostatečně rozvinutou světskou epiku a postrádaná díla z barokních regionálních kronik. Tuto konkrétní hru zahráli místní obyvatelé. Jednalo se o divadelní představení městského rychtáře, Jakuba Jana Dukáta.<sup>9</sup> Byl to původem moravský lazebník, který před mělnickou radnicí předvedl spolu s mělničany českou historickou divadelní hru *Druhá Judith*. Městská inscenace hry se zpěvy

<sup>5</sup> KILIÁN, J., Třicetiletá válka (1618-1648), In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 176.

<sup>6</sup> Tamt., s. 177.

<sup>7</sup> STÁHLÍK, J., Z dějin divadla na Mělníku. In: *Mělnicko: Z jeho života a práce: Sborník vydaný k otevření Masarykova kulturního domu na Mělníce*, Spolek MKD, Mělník, 1936, s. 108.

<sup>8</sup> KILIÁN, J., Pobělohorský Mělník (1649-1799), In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 238-239.

<sup>9</sup> STÁHLÍK, J., Z dějin divadla na Mělníku. In: *Mělnicko: Z jeho života a práce: Sborník vydaný k otevření Masarykova kulturního domu na Mělníce*, s. 108.

vycházela z motivů Hájkovy kroniky a oslavovala zemskou světici, mělnickou patronku a rodačku kněžnu Ludmilu.<sup>10</sup>

## 2.2. 19. STOLETÍ

V první polovině 19. století byl Mělník uměle germanizovaný a proto většina měšťanů hovořila německým jazykem. Čeština výrazně zazněla až v době vyvrcholení národního obrození a po pádu Bachovi absolutistické vlády. Proto bylo pro tuto dobu velmi důležité vydávání tiskovin.

Roku 1864 vyšlo první číslo *Mělničanu*, českého týdeníku, který ve velmi krátké době zanikl. Ke znovuobnovení týdeníku došlo až poté, co se na Mělníku objevil knihtisk. Za jeho prvním vydáním stáli redaktor Bedřich Karel Schubert a učitel Ludvík Böhm. *Mělničan* byl vydáván každý lichý týden a každý sudý týden plátek *Pšován* - důvodu, aby vydavatelé nemuseli platit kolkovné. Koncem 19. století se na Mělníku četl plátek *Hlasy z Podřipska* (později *Podřipské listy*), který zaujal mělnické obyvatele rubrikou *Mělnický obzor*. Po smrti Františka Vinklera dva čtrnáctideníky *Mělničan* a *Pšován* zanikly a nahradily je *Mělnické listy*.<sup>11</sup>

Přeneseme-li se o pár let dál, sice lehce odbočíme od období 19. století, ale při tom zůstaneme u tématu tiskovin. Mohli bychom se na Mělníku začíst do týdeníku s názvem *Obzor*. Ten poprvé vyšel 18. října 1907. „Tento list vycházel až do vypuknutí první světové války. Kolem *Obzoru* stáli četní evangelíci a realisté a část strany agrární. List tehdejší veřejnost seznamoval s politikou T. G. Masaryka, jehož význam stále zdůrazňoval. Vydavatelé *Obzoru* byli s profesorem Masarykem ve velmi přátelských stycích. Není divu, že ho pozvali na Mělník i přednášet. T. G. Masaryk mluvil v přeplněném Tyršově domě 20. září 1909.“<sup>12</sup>

<sup>10</sup>CÍSAŘ, J., *Cesty českého amatérského divadla*, IPOS, Praha, 1998, s. 27- 28.

<sup>11</sup>KILIÁN, J. a kolektiv autorů, Mělník v letech 1800-1918, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 278.

<sup>12</sup>RÁC, J., T. G. Masaryk v Mělníku, *Mělnicko týdeník*, Mělník, 1991, roč. 30, 17. září.

Pro samotné město znamenala zejména 2. pol. 19. století prolomení středověkých hradeb a probouzení místního kulturního života. Lidé se nechávali vést národním citěním, německé školy se měnily na české a stejnou změnou procházela i ochotnické divadla. Vzniklo mnoho kulturních a pěveckých spolků. Toto století nepřineslo jen kulturní vzestup, ale i technický. Na Mělník byla přivedena železnice (1850), postaven cukrovar (1860), nová škola (1875), most přes Labe (1877), dále vinařská škola, nemocnice, gymnázium atd. Avšak kulturní život byl nadále v područí politické situace. Lidé se alespoň snažili naplno využívat svých práv k posílení rozvoje kulturního dění. Pokud by se člověk chtěl více dozvědět o vření v této době, kdy se rozpadla jednota mezi občany, může nahlédnout do *Ročenky Spořitelny na Mělníku* (1933) pana J. Stáhlíka či *Památníku k oslavě 60letí Sokola Mělník* J. Čvančary.<sup>13</sup>

Jestliže se ale vrátíme na začátek 19. století a k divadlu, o místní vzestup divadelní činnosti se pokusil až mladý Václav K. Klicpera, který zde vystupoval o prázdninách se svými kamarády.<sup>14</sup> Dělo se tak v letech 1808-1816<sup>15</sup>, v období, kdy se František II. vzdal koruny Svaté říše římské. Tím došlo formálně k zániku Svaté říše římské národa německého a na divadelních scénách začala převládat optimističtější nálada.<sup>16</sup> Až od roku 1834 můžeme hovořit o faktických zprávách týkajících se divadelního ruchu na Mělníku a začátku činnosti ochotnického divadla. V té době se hrálo zejména v německém jazyce. Za rozvoj divadla na Mělníku se přičinil darováním skromného divadla Jan František, rytíř z Neuberka.<sup>17</sup> Prve se hrálo v hostinci Vincence Hoffmanna (s náležitým úředním povolením). Na oponě bylo napsáno v německém jazyce: Pozor občané! Jen k zábavě, nikoliv ke kritice! Zde

<sup>13</sup> ZELENÝ, J. B., *Masarykův Kulturní dům na Mělníce: Propagační brožura*, Masarykův kulturní dům, Mělník, 1935, s. 1.

<sup>14</sup> STÁHLÍK, J., *Z dějin divadla na Mělníku*, s. 108.

<sup>15</sup> VALENTA, J., ŠRÁMKOVÁ, V., *Místopis českého amatérského divadla A-M*, IPOS, Praha, 2001, s. 483.

<sup>16</sup> ČERNICKÝ, F., *Furiant nejen mělničtí*, s. 3.

<sup>17</sup> STÁHLÍK, J., *Z dějin divadla na Mělníku*, s. 108.

se třikrát do týdne hrálo německy a jednou česky.<sup>18</sup> Později bylo divadlo umístěno na radnici v prvním patře do dvora.

Poté přišla doba utlumení a teprve 13. ledna 1856 došlo k obrodě ochotnického divadla. Hlavní zásluhu nesl Josef Kopecký, který založil spolek ochotnického divadla. V té době bylo neuberkovské divadélko opět navraceno do prostor radnice. V roce 1859, po pádu absolutistické vlády Alexandra Bacha, byla dokonce sestavena první, zhruba 30členná společnost divadelních ochotníků v čele s berním oficiálem Jindřichem Lerchem a městským tajemníkem K. B. Schubertem. Postupem času se divadelní společnost zcela počestila a od roku 1865 mohla hrát na novém prostornějším jevišti v sále hotelu Vykysal. Od roku 1871 měli přístup do zahrady městské radnice, kde byla za nemalé peníze zbudována letní aréna. Jedním ze členů byla i Marie Horská, herečka Prozatímního divadla v Praze a matka Leopoldy Dostálové.<sup>19</sup> Pokud zůstaneme u pražského Prozatímního divadla, můžeme pro zajímavost uvést, že roku 1875 byla na Mělníku, poprvé mimo Prahu, představena Smetanova *Prodaná nevěsta*.<sup>20</sup> Přípomínkou této velké kulturní události je pamětní deska na Mělnickém náměstí Míru.<sup>21</sup>

Na počátku roku 1876 převzala vedení mělnického divadelního života sokolská scéna. Sokol vystoupil v sále a zahradě Besedy (místní hostinec). Ta byla řízena například starostou Sokola Fr. Vinklerem či městským tajemníkem Fr. Tískem. Sokolská scéna překonala scénu ochotnickou zejména obětavostí a soudružností svých členů. Během osmi let sehrála 76 představení, které se skládalo z 22 původních her a 68 přeložených.<sup>22</sup> Ochotníci však nechtěli být pozadu a v roce 1882 předvedli i několik scén z Verdiho *Trubadůra*.<sup>23</sup>

<sup>18</sup> ČERNICKÝ, F., *Furianti nejen mělničtí*, s. 3.

<sup>19</sup> STÁHLÍK, J., *Z dějin divadla na Mělníku*, s. 108.

<sup>20</sup> CÍSAŘ, J., *Cesty českého amatérského divadla*, s. 72.

<sup>21</sup> VALENTA, J., ŠRÁMKOVÁ, V., *Místopis českého amatérského divadla A-M*, s. 483.

<sup>22</sup> STÁHLÍK, J., *Z dějin divadla na Mělníku*, s. 109.

<sup>23</sup> VALENTA, J., ŠRÁMKOVÁ, V., *Místopis českého amatérského divadla A-M*, s. 483.

### 2.2.1. PRVNÍ POKUS O VÝSTAVBU DIVADLA

Přišel na řadu rok 1884, od kterého si mělničtí obyvatelé slibovali rok změny. Starosta Sokola spolu s purkmistrem V. Hauptem se rozhodli pro realizaci plánu zbudovat stálé městské divadlo, řízené ochotnickým spolkem a opatřili si 2.900 zl.<sup>24</sup> Předběžný náklad byl vypočítán na 18.000 – 20.000 zl. Jedna polovina se měla uhradit vydáním 1000 podílů po 10 zl., nezúročených a slosovateľných do 20let. Druhou polovinu měla pokrýt hypotéční půjčka na novou divadelní budovu, dále dobrovolné dary, výtěžek z přednášek, koncertů, divadla a zábavy. Návrh schválila městská rada, okresní i obecní zastupitelstvo. Do konce roku se vybralo 9.300 zl. z podílů a z darů 1.190,50 zl.<sup>25</sup> Opatřit fond, organizovat a dohlížet na stavbu objektu a následně o ni pečovat mělo na starost divadelní družstvo. To se skládalo z purkmistra (předsedy), 6 členů volených obecním zastupitelstvem, 3. členů volených majiteli podílných listů, 3 členů ochotnického divadla, 1 zástupce městské spořitelny, 1 zástupce okresního výboru, 1 zástupce občanské záložny a z 1 zástupce hospodářské záložny.<sup>26</sup> Místem pro výstavbu divadla byl zvolen malý sad u zámku, na místě bývalých kasáren. Návrh a sen mělnických obyvatel, ale nakonec nebyl realizován. Plán divadelní budovy prof. Jana Kouly a stavitele Dobroslava Klusáčka, zavrhl Ing. O. Materna, technický inspektor Národního divadla. Chtěl totiž původní plán nahradit svým vlastním. Ten, ale vyžadoval mnohem větší prostor a tedy i náklady dosahující 60.000 zl.. Ty značně přesahovaly sumu, kterou si mělničtí obyvatelé mohli dovolit.<sup>27</sup>

Z dochované řeči purkmistra na městské radě (14. 11. 1884) je zcela patrné, jak moc mělničané toužili po zřízení divadla. A i samotná rada si byla vědoma toho, jak je důležité tuto činnost nadále podporovat a

<sup>24</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníku, *zvláštní otisk z časopisu Architekt Sia*, 1937, č. 3, s. 2.

<sup>25</sup> STÁHLÍK, J., Z dějin divadla na Mělníku, In: *Mělnicko: Z jeho života a práce: Sborník vydaný k otevření Masarykova kulturního domu na Mělníce*, s. 110.

<sup>26</sup> STÁHLÍK, J., Z kulturního života na Mělnicku, In: *Výroční zpráva Spořitelny mělnické na rok 1933: 70 let Spořitelny mělnické 1863 – 1933*, Spořitelna Mělnická, Mělník, 1934, s. 63.

<sup>27</sup> Tamt, s. 110.

rozvíjet. „Rozhlédneme-li se po žírných nivách vlasti naší, shledáváme skoro v každém městě dosti slušně upravený oltář Thalii, kde lid po klopotné práci rád pookřívá, se vzdělává a zušlechťuje. Také městská rada mělnická odedávna již uznává že...inteligentnímu obyvatelstvu královského věnného města Mělníka a jeho uvědomělému okolí divadlo skutečnou jest potřebou a že Mělník, chce-li se vůbec s ostatními městy českými, která statně s duchem času kráčejí vpřed, udržeti na stejné výši... samostatného divadla navždy postrádati ani nemůže.“<sup>28</sup> Dodnes je záhadou proč se alespoň neuskutečnil původní, skromnější projekt. Možné je, že se plán stavby musel být odsunout, jelikož se do popředí dostaly neodkladné úkoly, které byly pro život města důležitější, jako například výstavba mostu přes řeku Labe či budování kanalizace na obou předměstích a Podolí. Další příčinou mohla být politická situace vyvolávající nepřátelství mezi jednotlivými členy. Krom zbudování kulturního domu bylo také původně odsouhlaseno zřízení nového ochotnického spolku. A i když mu byly schváleny stanovy, jeho život nevrátil v platnost.<sup>29</sup>

Vybranou částku převzal výbor MKD v roce 1928. Divadelnímu družstvu šlo o snahu spojit stavbu divadla se stavbou sokolovny, ale plán nakonec nebyl naplněn. Sokolovna byla vystavěna o dost dříve než MKD a to v roce 1904, kde se soustředil tehdy veškerý kulturní život.<sup>30</sup>

### **2.3. 1. POLOVINA 20. STOLETÍ (DO VZNIKU MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU)**

Během 1. světové války se zájmy národa a celé kulturní snažení soustředilo na starost o to nejnужnější, výstavba Masarykova kulturního domu šla stranou. Mělník a celý jeho okres v té době žil z dřívějšího

---

<sup>28</sup> STÁHLÍK, J., Z kulturního života na Mělnicku, In: *Výroční zpráva Spořitelny mělnické na rok 1933. : 70 let Spořitelny mělnické 1863 – 1933*, Spořitelna mělnická, Mělník, 1934, s. 62.

<sup>29</sup> Tamt., s. 64-65.

<sup>30</sup> ZELENÝ, J. B., *Masarykův Kulturní dům na Mělníce: Propagační brožura*, Masarykův kulturní dům, Mělník, 1935, s. 1.

kulturního snažení a podporoval osvobozené snahy.<sup>31</sup> Tato válka si vyžádala 214 životů mělnických obyvatel.<sup>32</sup>

V následujícím poválečném období se aktivně pracovalo na tom, co se během války zanedbávalo. Historická hranice města Mělníka se rozrůstala a jeho působnost se rozšířila o další tři obce.<sup>33</sup> Kulturní život byl na Mělníku v meziválečném období velmi bohatý. Vzniklo mnoho spolků, ze kterých většina z nich zanikla během 30. let 20. století. K nejdéle působícím kvalitním spolkům patřil divadelní spolek Vojan (vznik roku 1919), dramatický odbor Sokola, ale i sdružení jako byla Dělnická tělovýchovná jednota, Národní jednota severočeská, sbory dobrovolných hasičů a sbor katolíků vystupující v Lidovém domě. Pro děti hrálo představení zejména loutkové divadlo mělnického gymnázia. Po hospodářské krizi ve 30. letech na Mělníku začaly hostovat divadelní soubory z celé republiky. A proto nechyběli slavné osobnosti jako Vlasta Burian či Hugo Haas. Hrály se zejména komedie a frašky, legionářská dramata nebo českou klasiku 19. století. Na konci 30. let byla v oblibě protifašistická dramata a nejhranějšími dětskými díly se stala představení *Pro tatíčka Masaryka* a *Princezna Pampeliška*. V roce 1911 se divadlo muselo popasovat s novým konkurentem - sokolským biografem. V roce 1933 byl otevřen nový biograf v Tyršově domě.<sup>34</sup> Na hudební scéně byl nejoblíbenější Pěvecko-hudební spolek. Hlavní událostí v tomto kulturním odvětví se stala roku 1922 *Prodaná nevěsta* nebo opera *Edip král*.<sup>35</sup>

O několik let později nastal zlomový rok 1936. Královské věnné město ještě 10 let po 1. světové válce nemělo pomník padlých. Existoval ovšem fond na památník národní svobody, jehož realizace byla ve 20. letech z různých, zejména politických důvodů, odkládána. Mimo tento morální dluh narůstal i dluh kulturnímu životu města.<sup>36</sup> A proto se opět

<sup>31</sup> ZELENÝ, J. B., *Masarykův Kulturní dům na Mělníce: Propagační brožura*, s. 1.

<sup>32</sup> Tamt., s. 4.

<sup>33</sup> ZELENÝ, J. B., *Masarykův Kulturní dům na Mělníce: Propagační brožura*, s. 5.

<sup>34</sup> BAŽANT, Z., FIALOVÁ, A., *Prvorepublikový Mělník*, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 306.

<sup>35</sup> BAŽANT, Z., FIALOVÁ, A., *Prvorepublikový Mělník*, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, Nakladatelství Lidové Noviny, Praha, 2010, s. 307.

<sup>36</sup> RÁC, J., *Kulturní dům kpt. O. Jaroše v Mělníku: Kapitoly z kroniky*, Okresní muzeum a KD kpt. O. Jaroše, Mělník, 1986, s. 6.

objevovaly myšlenky posilující návrh výstavby samostatného divadla na Mělníku.

### 2.3.1. MĚLNICKÉ VINOBRANÍ

Předtím než se dostaneme k samotné realizaci kulturního domu, je nutné zmínit vznik tradice, kterou si město Mělník udrželo doposud. Jedná se o tradiční oslavu Mělnického vinobraní, která se poprvé uskutečnila právě v 1. polovině 19. století a nyní je považována za největší mělnickou akci. Tato slavnost zároveň neodmyslitelně patří k Masarykovu kulturnímu domu, jelikož již několik desítek let je jeho hlavním organizátorem.

První mělnické vinobraní se konalo roku 1911. Jeho vznik byl zapříčiněn dvěma důvody. Prvním podnětem se stala oslava ukončení sklizně.<sup>37</sup> „Když se skončila poslední sbírka vína a poslední káď (štrokvas) odvezli domů, uspořádal nákladník (kníže pán) průvod svých vinařů a dělníků po městě a potom ve svém domě (na nádvoří zámku) pro ně parádní hostinu. Knížecí vinaři mívali prý také stejnokroj šedé barvy se zelenými výložkami. Tak tomu bývalo v minulém století kolem sv. Václava (28. září), patrona vinařů. Někdy o dva dny později, podle toho, jak dlouho hrálo sluníčko a dozrálo mělnické víno...“<sup>38</sup>

Druhým pravděpodobným důvodem, proč se začalo pořádat Mělnické vinobraní, se staly schůzky vídeňských mělničanů na sv. Václava. Na těchto schůzkách se předváděly mimo jiné zvyky připomínající domov.

O první vinobraní se zasloužil spolek Sokola. V tu dobu se jednalo o jednu z menších akcí, pořádanou ale ve velkolepém stylu, jenž napomohla k lepšímu odbytu zámeckého vína.<sup>39</sup> Sokol neměl pouze záměr slavnostně zakončit sezónu, spolek chtěl ostatním ukázat, jaké má Mělník bohaté tradice a víno, jehož kvalita lze srovnávat s cizími

<sup>37</sup> RÁČ, J. Mělnické vinobraní, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, 1990, č. 34. s. 1

<sup>38</sup> Tamt., s. 1.

<sup>39</sup> Tamt., s. 1.



dováženými víny (zámecký sklep tehdy představil novinku šampaňské Chateau). Návštěvníci dorazili zvláštním vlakem z Prahy a navíc přijelo i několik osobních parníků. Ulice byly zaplaveny vlajkami, praporky, girlandami a velkou ozdobou se stal slavnostní průvod doprovázený sedmi alegorickými vozy. Lidé tak mohli spatřit například exotickou dámu se svým černým průvodcem, zastupující návštěvníky vinobraní, dále knížete Václava a dva orientálce nesoucí na silném toporu obrovský hrozen vína či Karla IV. na zlatém trůnu.<sup>40</sup>

V roce 1922 se konala akce podruhé. Jednalo se opět o znamenitou podívanou přichystanou mělnickými občany. „Historický střed města proměnili v prostředí 14. století, doby vzniku zdejšího vinařství. Tehdy poprvé se dávala scéna příjezdu císaře a krále Karla IV. na Mělníku. Napsal ji profesor gymnázia Josef Stáhlík, milovník divadla, historie a výborný znalec češtiny.“<sup>41</sup> Tato scénka se hraje doposud. Během let prošla mnoha úpravami a dnes již není pojímána tak velkolepě, jako tomu bylo na počátku. Vinobraní z roku 1922 je nezapomenutelné také tím, že ho poctil svoji návštěvou první prezident republiky Tomáš G. Masaryk.<sup>42</sup>

Třetí ročník přišel až o deset let později. Pořadatelem se stala Národní jednota severočeská. Ta získaný výtěžek z akce věnovala českému školství a národním snahám v pohraničí. Od té doby se slavnosti mělnického vinobraní konají každoročně. S výjimkou období tzv. Protektorátu, kdy bylo vinobraní okupanty zakázáno.<sup>43</sup>

Během let se ráz oslav měnil. Z původní oslavy sběru vína se stala postupně spíše megalomanská akce s mnoha pouťovými atrakcemi, několika hudebními stagemi, honosným ohňostrojem a spoustou hluku. Pro ty, co těmto zálibám neholdují, je k dispozici náměstí Míru, jenž ctí původní tradice a nabízí návštěvníkům klidnější atmosféru s mnoha stánky, které přicházejí s nabídkou občerstvení, vína a tradičního

<sup>40</sup> RÁC, J., Historie vinobraní, *Týdeník Mělnicko*, Mělník 1991, roč. 30, 26. září, s. 5.

<sup>41</sup> Tamt., s. 1.

<sup>42</sup> Tamt., s. 1.

<sup>43</sup> Tamt., s. 2.

burčáku. Tento fakt nelze brát negativně, doba postoupila dopředu a samotné požadavky nutí organizátory uspořádat akci tak, aby uspokojila malé děti, mládež v pubertě, dospělé i pamětníky. V současné době je zde snaha alespoň z části navrátit Mělnické vinobraní do podoby, která těšila návštěvníky v 1. polovině 19. století.

### **3 VZNIK A VÝVOJ MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU A JEHO POČÁTKY**

Tato kapitola pojednává nejen o vzniku a samotné budově kulturního domu, ale také o jeho prvních krocích, problémech a proměnách. Zbudování a samotné otevření Masarykova kulturního domu na Mělníku mělo pro život města mimořádný význam. Mělník do června 1936 mohl ostatním okresním městům divadelní budovy jen závidět. Novou stavbou se jim nejen vyrovnal, ale také vytvořil víceúčelový objekt, do něhož se soustředila divadelní, koncertní a všeobecně umělecká činnost. Ta doposud musela své uplatnění hledat v sálech a tělocvičnách.

Na jevišti se již od počátku objevovala profesionální divadelní a koncertní scéna. Pravidelně zde vystupovalo kladenské a mladoboleslavské divadlo. Nechyběla ani scéna předních českých a zejména pražských divadel. V kulturním domě byla zpřístupněna také expozice krajského muzea a nově uspořádaná městská knihovna s čítárnou. Prostory kulturního domu poskytovaly vhodné místo pro instalaci výstav a konání přednášek.

Po okupaci se kulturní dům stal okresním a později městským kulturním zařízením. Jeho působnost získala nové rozměry a náplň práce. Tato budova byla zcela pohlcena tehdejšími politickým režimem a stala se tak nástrojem pro organizování socialistické společnosti. Měla představovat odkaz hrdiny SSSR kapitána Otakara Jaroše. Tak tomu bylo až ro roku 1989. Poté přišla doba uvolnění, lidé začali mít o dění v kulturním domě velký zájem. Po opadnutí této prvotní euforie přišla na Masarykův kulturní dům doba „temna“, lidé přestali mít zájem o umění. Ke zlepšení situace došlo až po přelomu nového tisíciletí, o čemž pojednává poslední část této práce.

### 3.1. 1. POLOVINA 20. STOLETÍ, VZNIK MASARYKOVA KULTURNÍHO DOMU A PRVNÍ JEHO KROKY

Roku 1927 profesor gymnázia Rudolf Pulkrábek odevzdal městskému důchodu výtěžek loutkových divadel. Žádal přitom, aby výtěžek putoval na realizaci kulturního domu. Tím přišel první impuls pro oživení této myšlenky. Rok poté předložil starosta Mělníka J. Tykal při příležitosti jubilejního roku naší země (10. výročí vzniku republiky) návrh obecnímu zastupitelstvu, aby byl na Mělníce postaven kulturní dům jako připomínka našeho osamostatnění. Stal by se pomníkem padlých a pod svojí střechou by soustřeďoval veškeré kulturní dění zahrnující knihovnu, čítárnu, museum, přednášky, koncerty, divadlo. Tento návrh byl jednomyslně přijat a rozhodlo se, že veškeré dosud nashromážděné fondy (divadelní, muzejní, fond pro postavení pomníku padlým) budou sloučeny. Představovaly tak základní částku, ze které bylo dílo uskutečněno. Úhrnná částka představovala 178.887,01 Kč. Tento návrh podpořila i mělnická Spořitelna a zavázala se, že po dobu 10 let bude na stavbu kulturního domu přispívat 1/3 svých přebytků. Tento dar ve výsledku dosáhl cifry 1.145.000 Kč a byl doplacen v roce 1937. Samotná obec věnovala jako podporu vhodný pozemek s přilehlým parkem, který měl v té době cenu 220.000 Kč. Nermalou sumu také darovali obětaví jednotlivci a různé společnosti. Jejich částka dosáhla na necelých 400.000 Kč. Tím byla stavba finančně zcela zajištěna.<sup>44</sup>

V roce 1929 vydalo představenstvo pro postavení kulturního domu 5.000 kusů prohlášení pro místní i mladoboleslavské obyvatele, ve kterém je žádalo o finanční i morální podporu stavby.<sup>45</sup> „Pomozte nám budovat toto veliké dílo, abychom posvětili svůj život krásným činem, abychom zabezpečili příštím generacím středisko, z kterého by se prýštil život kulturní a mravní, osvěžující hmotný denní shon a povznášející

---

<sup>44</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce, In: *Mělnicko: Z jeho života a práce: Sborník vydaný k otevření Masarykova kulturního domu na Mělníce*, s. 148.

<sup>45</sup> *Zápis o schůzích představenstva pro postavení K. D.: z let 1929-1934*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

občanstvo nad osobní a třídní nevraždivost.“<sup>46</sup> Začala se také řešit otázka místa, kde by se stavba mohla realizovat. Nejprve byl vybrán Frenclův lis, ten ale požadavkům na stavbu nevyhovoval a proto se zakoupila vinice Šafranice, kde bylo vyhrazeno 3.500 čtverečních sáhů pro Masarykův kulturní dům včetně přilehlého parku.<sup>47</sup>

V únoru roku 1930 byla vypsána soutěž týkající se návrhů na stavbu, která končila 30. dubna. Soutěžní pomůcky si vyzvedlo na 90 zájemců, své návrhy však nakonec odevzdalo jen 26 projektantů. Jejich cílem bylo vyřešit 2 otázky. První otázkou byla regulace území mezi Benešovou a Wilsonovou<sup>48</sup> ulicí a druhou otázkou kulturní dům s museem a knihovnou, kde šlo zejména o to, aby stavba byla, co nejlevnější.<sup>49</sup> Ve výsledku se objevilo mnoho návrhů, avšak žádné řešení nebylo vhodné k provedení. Porota ještě předtím, než začala posuzovat plány, prošla posuzované území, kde se měla uskutečnit regulace a navrhla toto řešení: „Visutá vozovka při Wilsonově tř., nebudiž zřizována, za to budiž zřízena ulice vedoucí středem pozemků mezi Benešovou a Wilsonovou tř., která se má zakončiti obratištěm. Spojení příčných ulic budiž zřízeno rampou přimykající se terénu a tak, jak dnes jsou zřízeny nájezdy do vinice a polí. Lípová alej budiž zachována.“<sup>50</sup>

Vznikl zde plán autorů Ing. Josefa Širce a Bedřicha Zeman, s tím, že jsou zde uplatněny výše zmíněné zásady navržené porotou a řešení zastavění již s ohledem na požadavky kupujících, kteří mají zájem o vzniklé stavební parcely. Tento plán měl jednu velkou výhodu - a to, že všechny ulice zcela kopírují terén, proto nebylo potřebné provádět téměř žádné výkopy, což bylo výhodou oproti jiným návrhům. Mnoho návrhů

<sup>46</sup> *Zápis o schůzích představenstva pro postavení K. D: z let 1929-1934*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>47</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce, s. 5.

<sup>48</sup> Pozn. Benešova třída dnes kpt. Jaroše, Wilsonova třída dnes Krombholcova

<sup>49</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce, *Architekt*, Mělník, 1930, č. 11, s. 220 - 222.

<sup>50</sup> Tamt., s. 222.

totiž řešilo příčné ulice bez ohledu na terén, takže vznikaly výkopy až 4, 5 m hluboké. Ty přirozeně znemožňovaly zastavění.<sup>51</sup>

Dále se přistoupilo k samotnému řešení kulturního domu. Zde musely být splněny tyto aspekty: budova musela obsahovat divadelní sál pro 600 osob, museum, knihovnu a čítárnu. Vznikly různorodé sestavy, které bylo možné rozdělit na symetrické a nesymetrické. Porota při posuzování soutěžních plánů dospěla k závěru, že vhodnější bude nesymetrické řešení budovy. Důvodem se stal terén, který byl příliš zvlněný, takže u symetrického uspořádání by vzniklo nevhodné seskupení hmot.<sup>52</sup> Zmíněný projekt Ing. Širce a Zemana získal druhou cenu jako relativně nejlepší nápad (porota rozhodla první cenu neudělit). Tento návrh umístil divadelní budovu v ose ulice 28. října, budovu musea do části blízké evangelickému kostelu. Tuto budovu a budovu čítárny přičlenili k budově divadla směrem k ulici Beneše a do nové příčné ulice. Toto řešení tedy bylo celkově nesouměrné až na divadelní budovu, která je symetrická. Vzniklo tedy etapové zastavění, čímž se budovy přizpůsobily terénu. Podle jejich návrhu vnitřek budovy obsahuje 15 m dlouhý a 6 m široký vestibul, zde je umístěna deska padlých a pomník T. G. Masaryka. Původní návrh ale počítal s tím, že tato socha bude umístěna před budovu. Z vestibulu je umožněn přístup k pokladním do koridoru a na schodiště. O této části se, ovšem ještě diskutovalo, jelikož prostor byl v návrhu velmi stísněný. Z vestibulu je také přístup k šatnám a sálu se 314 sedadly a 120 místy na stání. Na balkoně pak mohlo sedět dalších 200 diváků a 66 stát. Rozloha sálu je 15x18 m velký. Jeviště je stejně široké a 10 m hluboké, čímž splnilo požadavek. K příslušenství jeviště přiléhá budova čítárny a knihovny. Její I. patro je v úrovni podlah přízemí díky klesajícímu terénu. V přízemí této budovy se nacházela čítárna o velikosti 60 m<sup>2</sup>, knihovna o velikosti 40 m<sup>2</sup> s kanceláři a čítárnou určenou pro děti. V patře se pak nacházel 60 m<sup>2</sup> velký přednáškový sál a dvě další místnosti. V suterénu knihovny jsou podle tohoto plánu navrženy lázně, které si obyvatelé Mělníka vyžádali. Budova

---

<sup>51</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce, *Architekt*, Mělník, 1930, č. 11, s. 222.

<sup>52</sup> Tamt., s. 223.

muzea měla 200 m<sup>2</sup> výstavní plochy. V suterénu této budovy bydlel kustod, tedy správce muzejních sbírek. Výstavní galerie se umístila do I. patra. Celý objekt obsahuje 17.000 m<sup>3</sup> obestavěného prostoru. V té době 1 m<sup>3</sup> stál 130 Kč, cena budovy se tedy vyšplhala na 2. 200. 000 Kč. Porota pro realizaci budovy podle návrhu inž. Širce a Zemana doporučovala upravit plán. Připomněla, že by bylo vhodné rozšířit koridor a navrhované pergoly by se měly zmenšit na minimum.

Projekt, který získal III. cenu umístil budovu Masarykova kulturního domu kolmo k ulici 28. října. Divadelní sál byl tak umístěn směrem k Wilsonově ulici a knihovna s čítárnou k ulici Beneše. Projekt získal ocenění za jasnou dispozici a klidnou architekturu. Bohužel šlo o návrh, který by se ekonomicky nevyplatil. Autory tohoto návrhu byli Ing. Balcárek a Kopp z Prahy. Soutěž přinesla spolku pro postavení Masarykova kulturního domu cenné náměty. Kubatura možných návrhů budov se pohybuje mezi čísly 12.000 a 26.000 m<sup>2</sup>. Výše nákladů pak mezi částkou 1.560.000 až 3.000.000 Kč. Skutečná stavba si pravděpodobně vyžádá 2.000.000 Kč.<sup>53</sup> Takto byl návrh stavby popsán v 11. čísle časopisu *Architekt*.

Pokud se podíváme do propagační brožury Masarykova kulturního domu, dále do *Kapitol z kroniky* od Jiřího Ráce či zvláštního otisku z časopisu *Architekt SIA* (č. 3, 1937), dočteme se, že návrh Ing. Zemana a Ing. Širce obsahoval návrh na dva sály o 22.500 m<sup>3</sup> obestavěného prostoru, kde mělo být umístěno i kino mělnického Sokola, jelikož v Tyršově domě v té době již nebylo možné filmy promítat. Avšak vysoký náklad na stavbu, který by překročil 3.000.000 Kč, realizaci znemožnil. Z těchto důvodů si Sokol postavil v roce 1932 vlastní kinosál. Díky těmto událostem se návrh na Masarykova kulturního domu musel přepracovat a hledalo se nové řešení. Na skice zmenšeného projektu o stejné užitkové ploše pracoval J. B. Zelený. Paralelně Ing. Zeman a Ing. Širc pracovali na novém řešení. V roce 1934 se tyto dva návrhy spojily, čímž vznikly precizně propracované plány, které představovaly základ pro stavbu.

<sup>53</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce, *Architekt*, s. 224.

V tomto projektu měl obestavěný prostor 13.000 m<sup>3</sup> a celkový náklad měl přibližně představovat 1.600.000 Kč včetně vnitřního zařízení.<sup>54</sup>

10. března roku 1935 byl položen základní kámen. Do něj byl vložen Pamětní list, v němž mimo jiné stojí: „Chceme vybudovat památník svého osvobození politického, chceme postavit pomník vděčnosti svému velkému prezidentu. Konečná spása naše se ukrývá v mravnosti a vzdělání, učil nás Ten, jehož jméno jsme vepsali na štít našeho kulturního domu. Budte slov těch pamětliví i Vy, potomci a dědicové naši.“<sup>55</sup>

28. června byla stavba slavnostně zahájena a přesně o rok později 28. června 1936 dokončena.<sup>56</sup> Konečná stavba Masarykova kulturního domu (zkráceně MKD) obsahuje divadlo, knihovnu s čítárnou a muzeum. Do prostorné haly se vchází třemi dveřmi. V ose haly se nachází trojramenné schodiště. Na jeho rozšířené a upravené podestě se nachází socha prezidenta osvoboditele Tomáše G. Masaryka od sochaře V. Makovského. Za sochou je stěna pokrytá mramorem. V tomto pozadí sochy je vyryto přibližně 200 jmen mělnických občanů, kteří padli během první světové války. Každý, kdo vstoupí do těchto prostor, je osliněný mohutným dojmem, kterým působí socha spolu s památníkem. Samotná hala dělí budovu MKD na dva bloky - a to jižní a severní blok.

V jižním se nachází přízemí a suterén knihovny (sklad, půjčovna, místnost knihovníka). Dále pak čítárna, malý sál (140 sedadel) se skladem a muzeum. V prvním patře se nachází také muzeum a památník odboje.

Severní část budovy je věnována velkému sálu s příslušenstvím. V přízemí sálu je umístěno 350 sedadel, jeviště je o velikosti 100 m<sup>2</sup>, tři šatny, zkušebna, sklad, orchestr a ladírna. V prvním patře velkého sálu se nachází 10 loží (50 míst) a 150 míst na sezení a dalších sto na stání. Nebylo zapomenuto ani na dva kuřácké salonky.

---

<sup>54</sup> ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce, s. 5.

<sup>55</sup> ČERNICKÝ, F., 75. výročí Masarykova kulturního domu aneb Několik poznámek k této události, *Týdeník Mělník*, Mělník, 2011, č. 25, s. 3.

<sup>56</sup> Tamt., s. 3.



Náklady na stavbu ve výsledku dosáhly 1.448.902,57 Kč. Vycházelo se z toho, že 1 m<sup>3</sup> stál 105 Kč včetně ústředního topení. Celkem je zastavěno 1.243,50 m<sup>2</sup> a obestavěno 13.767,22 m<sup>3</sup>.<sup>57</sup>

Jako první se v MKD představila divadelní hra *Naši furianti* od Stroupežnického. O provedení se postaral divadelní spolek Vojan. Nedílnou součástí tohoto památníku osvobození se stala i již zmíněná dominantní bronzová socha T. G. M od Vincence Makovského. Její osud připomínal trnitou cestu českého národa. Nacisté po okupaci Československa sochu roztavili a použili pro válečné účely.<sup>58</sup> O tom, jaké překážky musela překonat vypráví podkapitola s názvem *Osudy sochy T.G.M.*

Kulturní dům s památníkem se tedy stal symbolem, který připomínal a připomíná myšlenku, jež přečkala mnoho těžkých chvil a stala se středem kulturního a zejména divadelního života v celém okrese. Divadelní scéna tak pokračovala dál, ale nyní již mohla vystupovat s pocitem, že má své stálé zázemí.

Za předsedu zástupců členstva voleného valnou hromadou byl zvolen Václav Nový. Pod jeho vedením roku 1937, kdy již kulturní dům plně fungoval a nemusel řešit počáteční organizaci, byl velký sál MKD propůjčen 101x (6 dětských představení, 43 činoher, 18 operet, 4 opery, 2 baletní večery, 14 přednášek, 14 různých produkcí - oslavy, vzpomínky). Malý sál MKD propůjčilo na 30 bohoslužeb, 27 přednášek dámské komité, 15 schůzí - zejména přednášek, 49 zkoušek PHS. Celkem byl malý sál použit na 121 produkcí a 3 výstavy. Mimo to fungovala knihovna, čítárna a museum.<sup>59</sup> Tyto čísla vypovídala o maximálním využívání prostor a prosperitě kulturního domu, a tedy i kulturního života na Mělníku. Není pochyb o tom, jak obyvatelům takový prostor s možností využívání k různým aktivitám chyběl.

<sup>57</sup> *Masarykův kulturní dům na Mělníce, Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy, 5. Ediční a propagační činnost spolku (1930 -1939), 6. Kulturní činnost spolku (1930 - 1937), Státní okresní archiv Mělník, Mělník.*

<sup>58</sup> *Tamt., s. 3.*

<sup>59</sup> *Zápisy valných hromad výboru M.K.D. z let 1938 -1940: Výroční zpráva MKD pro rok 1937, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.*

Roku 1938 předseda Nový v úvodní řeči na výroční valné hromadě spolku M. K. D. vzpomenu na T. G. Masaryka, který zemřel v září 1937. „Bylo nám dopřáno prožít největší dobu národních a státních dějin. Dobu, v níž se vláda našich věcí vrátila do rukou národa a obnovený čsl. stát se povznesl v necelých dvou desetiletích na čestný stupeň mezinárodního významu. Jsme v bouřích času šťastným národem. A toto štěstí je především dílem našeho presidenta Osvoboditele, jenž půl století budil, učil, připravoval a vedl v duchu nejvyšších národních a lidských ideálů...atd.<sup>60</sup>

Z jeho slov je zřejmé, jak moc ztráta zasáhla nejen členy spolku, ale i celkového ducha MKD, který se nesl v masarykovských ideálech humanity a demokracie.

V podobném duchu se odvíjela i řeč z roku 1939, která vypovídala o tom, co se dělo v roce minulém. Ten nebyl tak úspěšný jako rok předešlý, zejména vlivem politických okolností. Z proslovu je patrné, jak nelehce se se ztrátou nejen předseda Novotný, ale i celý spolek MKD vyrovnával.<sup>61</sup> „Těžko je svobodu získat, ale ještě těžší jest svobodu si udržet“.<sup>62</sup> Snažil se těmito slovy předseda Novotný připomenout svým kolegům, že síla člověka, společnosti a národa se pozná podle toho, jak dokáže překonat krizi, věk v které se nejen MKD, ale i celý národ nachází. Vybízal je, aby překonali tyto těžké chvíle a vrhli se do nové práce a s touto myšlenkou vstoupili do tohoto roku. Poukázal na překážky, které museli doposud překonat, vybudování MKD, samotné řízení ztížené lidskými rozmary a odlišnými názory.<sup>63</sup>

Některá slova mohou být také narážkou na kauzu, která se odehrála v prosinci roku 1938. V *Mělnických listech* konkrétně v č. 49, vyšel článek s názvem „*Stojaté vody*“. Ten způsobil v MKD velký rozruch a ještě téhož dne Ing. J. B. Zelený, v té době jednatel spolku MKD, podal

<sup>60</sup> *Zápisy valných hromad výboru M.K.D. z let 1938 -1940: Zápis o výroční valné hromadě spolku M.K.D. 26. 2. 1938*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>61</sup> Tamt.

<sup>62</sup> Tamt.

<sup>63</sup> Tamt.

upozornění okresnímu úřadu na Mělníku, ve které požadoval zabavení tohoto čísla. Podle něj v tomto článku byli zesměšněni pracovníci MKD a celkově celý článek způsobil veřejné pohoršení, což se samozřejmě dotklo svědomitých pracovníků kulturního domu. V článku byly uváděny nářázky na předsedu spolku MKD, starostu a poslance N. S. J. Tykala, ředitele Mělnické spořitelny p. Slavička, ředitele gymnázia J. Stáhlíka a řadu dalších politických a kulturních pracovníků. Tito lidé byli nepřímě označeni za kalné vody – bahno, jež je nutno odstranit. Upozornění poukazovalo také na to, že příště by takový hrubý článek neměl ujít pozornosti cenzora.<sup>64</sup>

Na upozornění odpověděl vrchní komisař pol. správy Dr. Hodek zastupující okresního hejtmana. Ten uvedl, že v daném případě se jednalo pouze o domnělou urážku funkcionářů soukromého spolku, na kterou se citované zákonné ustanovení uvedené v jeho zprávě nevztahuje a ať to celý spolek pro příště bere na vědomí.<sup>65</sup> Na což reagoval autor článku „Stojaté vody“ Jaroslav Anděl, student Karlovy univerzity a vlastník *Mělnických listů*.

Sepsal další článek nesoucí název „Vody se hnuly“. V článku zveřejnil odpověď okresního úřadu na Mělníku, čímž chtěl dokázat pravdivost jeho slov z článku „Stojaté vody“ o tom, že vláda lidí, kteří byli dosud u „vesla“ a prováděli nechutné metody, již končí.<sup>66</sup> Tím, že se vody hnuly, bahno usazené na dně kalu vyplavalo před zraky veřejnosti. Proti rozhodnutí okresního úřadu samozřejmě podal MKD odvolání.

Nyní k pozitivním událostem. Na prknech divadelní scény se za tohoto období asi nejvíce divákům líbila opereta Balalajka kladenského divadla.<sup>67</sup> Spolek MKD se také pokusil s vypětím všech sil uspořádat výstavu kulturního snažení. Výstava mělnické obyvatele příliš neoslovila,

<sup>64</sup> Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy, 5. Ediční a propagační činnost spolku 1930-1939: Opis upozornění M.K.D. pro okresní úřad Mělník (30. prosinec 1938), Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>65</sup> Tamt.

<sup>66</sup> Tamt.

<sup>67</sup> Zápisy valných hromad výboru M.K.D. z let 1938 -1940: Zápis o výroční valné hromadě spolku M.K.D. 28. 2. 1939, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

a proto spolek musel doplatit 30.197 K ze svých prostředků (výdaje 89.175 K, příjem 58.977 Kč). K tomu také vynaložil větší částku na vydání knihy *Mělnicko z jeho života a práce*. Tyto zkušenosti nakonec vedli k tomu, že se výbor MKD rozhodl již nepořádat vlastní akce. Svoji činnost omezil pouze na půjčování sálu. K tomu je vedl také fakt, že pořádání kulturních produkcí měl na starost okresní a městský osvětový sbor, divadelní spolky a ostatní korporace na Mělníku. Výbor také rozhodl o vybírání poplatku 50 K za půjčení sálu. Chtěl tím co nejvíce podpořit osvětovou činnost. Skutečné výdaje činily s osvětlením a topením až 200 K.

Toto řešení vytvořilo výhodné podmínky pro zájezdy ostatních divadel a tím přivedli do MKD život v podobě kvalitních představení. Na podiu MKD tak vystoupili hvězdy Národního divadla jako byl H. Haas, Jiří Dohnal, J. Šejbalová či Ella Poznerová. Dále Mělník přivítal operu „Studio“, která přivezla opery jako je Smetanova Prodaná nevěsta, Dvořákova Rusalka či Biznerovu Carmen. Mnoho představení předvedl Spolek Vojan atd. Některé z těchto akcí se odehrály jen proto, že MKD netrval na uhrazení minimálního poplatku 50 K.<sup>68</sup> Tak se stalo například v případě opera „Studio“ s předsedou Witlichem, která chtěla na Mělníku představit svoji verzi Hubičky a Dalibora, pokud jim zdarma M.K.D. zapůjčí sál. Kulturní dům neměl dostatečné prostředky, proto musel požádat osvětový sbor, aby uhradil náklady na vystoupení z příspěvků města.<sup>69</sup>

Za druhé světové války se stal Mělník hraničním městem a v roce 1938 se dokonce jednalo o tom, že by připadl k Německé říši. V roce 1939, kdy Hitler dovršil zničení tzv. druhé republiky, členové mělnické

---

<sup>68</sup> Zpráva o činnosti Masarykova kulturního domu na Mělníce za dobu otevření MKD až do 31. prosince 1938., Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>69</sup> Zápisy valných hromad výboru M.K.D. z let 1938 -1940: Zápis o výroční valné hromadě spolku M.K.D. 28. 2. 1939, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

rady stihli vložit pamětní list do základního kamene budovy okresního úřadu v Mělníku. Text pamětního listu nesl svědectví o této kruté době.<sup>70</sup>

Na Mělníku začal vycházet nový týdeník Josefa Černického s výmluvným názvem *Mělnický hraničář*. Ten si kladl za úkol v nelehkých podmínkách, kdy byl prosazován rasismus a fašismus, udržet myšlenky humanismu, demokracie, tedy odkaz na Masaryka a jeho prvorepublikové ideje. Proto nebylo překvapením, že byl v brzké době zakázán. Kultura se stala symbolem naděje, a tak se na ni soustředila přísná cenzura. Vše, co naznačovalo demokracii, bylo zakazováno. Proto vznikaly četné spolky aktivních odpůrců.

Na Mělníku stál v čele Obrany národa František Vrba, bývalý legionář, ke kterému se postupně přidávali další lidé. Jejich náplní bylo informovat o tom, co je pravá realita, zhotovování legitimace pro stíhané osoby či tisk letáků a shánění zbraní.<sup>71</sup> Podobné cíle měl Národní obraný svaz, který spolupracoval se sokolskou odbojovou organizací JINDRA.<sup>72</sup>

Během druhé světové války bylo nacistickými okupanty násilně zrušeno označení domu. Po ukončení války v roce 1945 se původní název opět obnovil.<sup>73</sup>

11. května 1945 se v místním tisku konečně objevila oficiální zpráva o osvobození. Konala se velkolepá slavnost. Proběhla přehlídka sovětských, polských i partyzánských vojsk. Tím, že válka skončila, musel i Mělník řešit poválečné otázky. Hlavní změnou se pro města a okresy stalo převedení výkonné moci do spárů národních výborů.<sup>74</sup> Svoji činnost zahájila nejsilnější politická strana KSČ. Důležitou otázkou byl také odsun Němců z Mělníka. A právě tato myšlenka týkající se odsunu představovala jeden z bodů v řeči tehdejšího prezidenta Ed. Beneše,

---

<sup>70</sup> ČERNICKÝ, F., Mělník za druhé světové války, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, Nakladatelství Lidové Noviny, Praha, 2010, s. 309.

<sup>71</sup> Tamt., s. 310.

<sup>72</sup> Tamt., s. 311.

<sup>73</sup> HURÝCH, J., VRBA, A., Masarykův kulturní dům, *Nové Mělnicko*, Mělník, 1990, č. 1.

<sup>74</sup> FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 313.

který s ní v říjnu téhož roku vystoupil na Mělníku.<sup>75</sup> V Masarykově kulturním domě vystupovaly mělnické divadelní a hudební spolky. Mělník se také těšil z návštěvnosti mnohých divadelních souborů z ostatních měst. Nejvíce zde hostovalo Středočeské divadlo z Kladna. V hudební oblasti došlo ke vzniku hudební školy, konaly se Mělnické hudební pondělky. Na Mělníku vystoupilo se svým prvním výchovným koncertem pro děti kvarteto Národního divadla. Kultura se v té době zaměřovala zejména na „nového člověka“. Měla za úkol seznámit člověka se sovětskými a ruskými tradicemi a historií. Není tedy náhodou, že první barevný film, který se promítal v kulturním domě roku 1946, nesl název *Přehlídka vítězství v Moskvě*.<sup>76</sup>

O dva roky později přinesly únorové události proměnu společnosti. KSČ se definitivně dostala k moci a mohla tak konečně organizovat potřebné kroky vedoucí k vytvoření totalitního státu. Největší podniky na Mělníku byly znárodněny, např. cukrovar či Liberta. Kulturní život v komunistické společnosti se odvíjel v tónu každoročních oslav. Jednalo se o politická výročí, státní svátky. Největšími akcemi byl 1. Máj, během kterého se na mělnickém náměstí Míru scházelo až 10 tisíc obyvatel. Dále oslava Velké říjnové socialistické revoluce, Mezinárodní den žen. Velká pozornost se také věnovala zdůraznění důležitých životních etap, k čemuž patřilo vítání občánků, slib pionýrů nebo slavnostní předání občanských průkazů. Pokud se v poválečné době do kulturního života zlehka vtěsňovaly výchovné tendence, tak v roce 1948 se rozběhly naplno. V roce 1949 vznikl velmi úspěšný *Soubor písní a tanců kpt. O. Jaroše*, který existuje dodnes.<sup>77</sup>

Veškerou práci v této době vykonával výbor za pomoci poradní komise a příslušných činovníků. Kromě toho samostatně pracoval Dámská odbor MKD ustanovený 20. 3. 1930. Za předsedkyni byla zvolena pí Anna Kalmunzová. Dámský odbor připravoval každoroční

---

<sup>75</sup> FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 314.

<sup>76</sup> Tamt., s. 326.

<sup>77</sup> Tamt., 2010, s. 326.

přednášky poučného charakteru.<sup>78</sup> Václav Nový předseda Masarykova kulturního domu náhle zemřel roku 3. května 1940. 1930 -1942.<sup>79</sup> Kdo po něm převzal funkci, se nepodařilo dohledat.

### 3.1.1. OSUDY SOCHY T. G. M.

Dne 23. leden 1936 se konala výborová schůze MKD. Jedním z nejdiskutovanějších bodů se stalo vyhotovení sochy Tomáše G. Masaryka. Výbor se rozhodoval mezi třemi návrhy. Jednalo se o návrh M. Kozáka. Jeho socha ze sádry by stála 19.340 Kč, z bronzu pak 37.240 Kč. Další návrh předložil Makovský, ten by se všemi náklady vyšel na 32.600 Kč. Za 37.240 Kč by sochu vyhotovil Dvořák. Všechny tyto částky byly přes rozpočet, a proto se uvažovalo nad variantou pokladníka pana Steina, že by se M.K.D. otevřelo bez sochy T. G. M. Socha by se dodatečně umístila až roku 1937. Proti tomu silně vystoupil Zelený a přimlouval se za postavené památníku v řádném termínu. K němu se přidal i Tykal a další. Jednou z možností bylo také investovat pouze do odlitku. Ten by ale nebyl o tolik levnější než bronzový originál. Muselo se tedy hlasovat. Devět z desíti hlasů získal návrh Vincence Makovského. Zvítězil jeho bronzový originál a jména padlých řešená po stranách sochy na bílém mramoru.<sup>80</sup> Osudy této sochy jsou velice zajímavé, jelikož připomínají trnitou cestu českého národa.

Během druhé světové války ji nacisté roztavili a použili pro vojenské účely.<sup>81</sup> V padesátých letech se opět jednalo o osudu sochy T. G. M. Původní bronzová socha byla sice během okupace roztavena, ale po válce město získalo od autora totožný, byť jen sádrový, odlitek. V brzké době roku 1948 byl opět T. G. M. vyhoštěn.<sup>82</sup> Sádrová socha byla

<sup>78</sup> *Zpráva o činnosti Masarykova kulturního domu na Mělníce za dobu otevření MKD až do 31. prosince 1938.*, Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>79</sup> Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, D. různé, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>80</sup> *Zápis o schůzích představenstva z let 1934 – 1938: Schůze výboru M. K. D 23. leden 1936*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>81</sup> ČERNICKÝ, F., 75. výročí Masarykova kulturního domu aneb Několik poznámek k této události, s. 3.

<sup>82</sup> ŠTOVIŠEK, V., *Návraty T. G. M., Nové Mělnicko*, Mělník, č. 8, 1990.

„uskladněna“ v úkrytu nad jevištěm. Pan František Černický, mělničan, který miloval své rodné město, věnoval mu veškeré své aktivity a v roce 2004 získal mezi prvními významnou cenu města, Stříbrný řád města Mělníka<sup>83</sup>, dodává poznámku v příspěvku k 75. výročí Masarykova kulturního domu: „Byl to důsledek nového směru, politicko-ideového náporu proti 1. republice. TGM byl označen..., za protinárodního politika...je proto nutné odstranit všechno staré haraburdí, k němuž patří především masarykovská legenda...atd, apt.)“<sup>84</sup>

V čase pražského jara byla opět vystavena socha T. G. Masaryka jako symbol nové naděje a svobody. Bohužel toto období trvalo velmi krátce. V době normalizace se uplatňovaly obrazoborecké metody.<sup>85</sup> Odkazy na Masaryka tak byly skrývány po celé zemi, jelikož pro vládnoucí stranu představovaly symbol 1. republiky.<sup>86</sup>

Po událostech 17. listopadu 1989 došlo nejen k zásadní změně ve svobodě umělecké tvorby a výběru repertoáru, ale mohla být opět na své místo postavena za normalizace ukrytá sádrová socha T. G. Masaryka.<sup>87</sup>

V roce 2001 vyhlásilo město Mělník veřejnou sbírku „za účelem shromáždění finančních prostředků na výrobu bronzového nebo epoxydového odlitku sochy prezidenta T. G. Masaryka autora Vincence Makovského, umístěné v Masarykově kulturním domě.“<sup>88</sup>

Starostka během tohoto roku několikrát vyzívala mělnické občany o příspěví na realizaci odlitku. „Socha TGM patří i podle odborníků k nejkrásnějším z řad soch prvního československého prezidenta. I ona patří k mělnickému pokladu, je to symbol demokracie a svobody. Avšak její existence je denně ohrožena, ať nešťastnou náhodou nebo i zlým

<sup>83</sup> František Černický (7. 4. 1924-6. 4. 2013), *Mělnická radnice*, Mělník, 2013, č. 5, s. 1.

<sup>84</sup> ČERNICKÝ, F., 75. výročí Masarykova kulturního domu aneb Několik poznámek k této události, s. 3.

<sup>85</sup> Tamt., s. 3.

<sup>86</sup> Tamt., s. 4.

<sup>87</sup> Tamt., s. 4.

<sup>88</sup> Město Mělník vyhlašuje veřejnou sbírku, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 2, s. 22, 2001.



úmyslem může být toto dílo nenávratně ztraceno.“<sup>89</sup> 19. 3. proběhla BENEFICE ve prospěch sbírky na obnovu odlitku bronzové sochy. Tak tomu bylo i o rok později. V roce 2002 nesl podvečer, v který se akce konala název „Mělník k počtě T. G. Masaryka.“ Podporu myšlenky přišlo vyjádřit na 270 lidí.<sup>90</sup> Po rozhodnutí rady o realizaci sochy byl sádrový odlitek odvezen do Prahy, kde akademický sochař Antonín Kašpar vyhotovil podle modelu bronzovou sochu.<sup>91</sup> K slavnostnímu odhalení vyrobeného odlitku došlo 11. září 2002. Bronzovou plastiku dojatým mělničanům odhalila starostka města spolu s místostarostkou Jarmilou Erbanovou. Akci doprovázel kulturní pořad organizovaný Františkem Černickým. Přihlízející si poslechli krátký, umělecký kaleidoskop ze života, díla i myšlenek Tomáše Garrigua Masaryka. Recitovali František Černický, Jaroslav Mědíček, Jarmila Erbanová a Petr Weinstein az hudebního doprovodu Miroslava Krause.<sup>92</sup>

V prosinci roku 2010 se vyhlásila veřejná sbírka za účelem obnovy sochy T. G. M. Sběrka vynesla celkem 273 000 korun. Stala se tak základem pro realizaci bronzového odlitku.<sup>93</sup>

### 3.2. 2. POLOVINA 20. STOLETÍ

Druhá polovina 20. století přinesla hned na svém počátku dvě velmi důležité události, které ovlivnily nadcházející kulturní období na Mělníku. Tím byl vznik Nového divadla a změna názvu kulturního domu, která neznamenal jen změnu několika písmen, ale i změnu v náplni a organizaci kulturního domu.

<sup>89</sup>JANSOVÁ, Z., Stav veřejné sbírky na sochu TGM, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 7 – 8, s. 12, 2001.

<sup>90</sup>Benefice ve prospěch veřejné sbírky na obnovu sochy T. G. Masaryka, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 4, s. 15, 2002.

<sup>91</sup>Masarykova socha byla odvezena do Prahy, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 5, s. 7., 2002.

<sup>92</sup>ŠTOVIČEK, V., Pane prezidente buďte opět vítán na Mělníce! *Mělnická radnice*, Mělník, č. 10, s. 16 -17., 2002.

<sup>93</sup>Prezident Masaryk na Mělníce (z podkladů F. Černického). *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 3, s. 19 [vid. 2014-4-12] 2012 Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%203\\_2012.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%203_2012.pdf)>.

### 3.2.1. 50. LÉTA

Kulturní život na počátku 50. let se nesl ve znamení agitací a propagací kulturního režimu. Prosazováno bylo také nové budovatelské umění. Kulturní dům pořádal zejména osvětové přednášky, besedy, filmová představení, které měly přesvědčit obyvatele o správnosti komunistického režimu. V kulturním domě se objevovaly akce jako přehlídky lidové tvořivé dovednosti, soutěž tvořivosti mládeže atd. Patrony mělnické kultury se stali známí básníci Jaroslav Seifert a Jan Pilař.<sup>94</sup>

V lednu roku 1951 došlo k první změně a to ke spojení mělnického souboru Vojan s Lidovou scénou (Naše scéna) pod názvem Nové divadlo. Tím se vytvořil soubor, jenž měl být svou tradicí, úrovní osobnostmi a podmínkami, reprezentantem profesionálního divadla ve městě a možná i okrese. Důkazem toho byly uváděné inscenace jako Jiráskova *Lucerna*, Shakespearovy *Veselé paničky Windsorské* či Voskovcovo a Werichovo *Nebe na zemi*. Začátkem roku 1953 se odpojil soubor Vojan a Nové divadlo tak nabylo samostatné působnosti. Za divadelní činností Nového divadla stál stmelený soubor, který si zvolil náročnější nastudování her a zvýšení kvality. Kolektiv prošel školením pojmů týkajících se dramatického umění.<sup>95</sup> Tím začalo Nové divadlo zásadně ovlivňovat divadelní dění na Mělníku a stalo se tak po celá léta významným konkurentem Vojanu.

V roce 1952 došlo k další události znamenající změnu. Všenárodní kampaň za mír a první hospodářské a politické výsledky socialistického zemědělství vedly, spolu s úspěchem soběslavského plánu osvěty, k potřebě vyjadřovat tyto komunismem propagované skutečnosti změnami v názvech. Změnily se názvy ulic, veřejných prostranství či budov.<sup>96</sup> Například přilehlý park u kulturního domu byl přejmenován na Sady

<sup>94</sup> FIALOVÁ, A., *Poválečný Mělník*, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 326.

<sup>95</sup> CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

<sup>96</sup> RÁC, J., *Kulturní dům kpt. O. Jaroše v Mělníku: Kapitoly z kroniky*, s. 16.

pionýrů a přilehlá ulice na ul. Února 1948.<sup>97</sup> Na Mělníku pro propagaci úspěchů bylo využito zejména jméno kapitána Otakara Jaroše.

### 3.2.1.1. KAPITÁN OTAKAR JAROŠ

Otakar Jaroš prožil dětství a mládí na Mělníku. Byl členem mělnického Sokola. Za války se dostal na východní frontu, kde také padl v bitvě u Sokolova.<sup>98</sup> Po intenzivním, náročném výcviku, v tehdejším Sovětském svazu, se stal velitelem 1. roty 1. československého samostatného polního praporu. Naše jednotka musela tehdy překonat v zimním období vzdálenost 350 km. Jejich cílem byl Charkov, plánované místo odpočinku. Místo něho se ale dočkali okamžitého nasazení na frontu, jelikož Němci pronikli liniemi fronty a začali z jihu mířit na Charkov. Prapor dostal rozkaz zařadit se do 25. gardové střelecké divize a obsadit patnácti kilometrový úsek. Jaroš, se svojí rotou, dostal velmi těžký úkol. Zachytit a zpomalit první nepřátelský nápor. Z těchto důvodů se 1. rota musela přesunout do obce Sokolovo. Vlivem okolností se Jarošova jednotka stala osamoceným ohniskem odporu, bez spojení, naděje a očekávanou posilou z týlu.

O tom jak přesně Otakar Jaroš zahynul, můžeme jen spekulovat, jelikož vycházíme jen z útržků osobních svědectví, kdy každý účastník prožíval boj, při němž šlo o holý život a nacházel se v mezní situaci, a proto bývají tato svědectví vždy subjektivní, emotivní a tedy i nepřesná. Jedna z možných verzí hovoří o tom, že se nadporučík Jaroš chystal hodit granát na projíždějící tank ve chvíli, kdy ho přímo do prsou zasáhla dávka z kulometu. Další hovoří o zásahu střepinami granátu. Následující situaci popsal plk. Nikolaj Kubarič. Podle něho padl zraněný Jaroš pod kola německého kolopásového vozidla Haki, které jej přešlo. Jaká byla skutečnost se dnes asi jen těžko dozvíme. Jediné o čem nelze spekulovat

---

<sup>97</sup> RÁC, J., *Kulturní dům kpt. O. Jaroše v Mělníku: Kapitoly z kroniky*, s. 16.

<sup>98</sup> FIALOVÁ, A., *Poválečný Mělník*, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 327.

je místo jeho skonu a to malá obec Sokolovo, jižně od Charkova, kde padl v obklíčení při organizování kruhové obrany před kostelem.<sup>99</sup>

Dostalo se mu, jako prvnímu cizinci, uznání v podobě Zlaté hvězdy hrdiny SSSR a povýšení na kapitána in memoriam. Stal se tak symbolem komunistického odboje a představitelem česko-sovětského přátelství. Na Mělníku mu byla věnována pamětní síň a také mu byla zhotovena socha v nadživotní velikosti a i jedna z ulic nesla jeho jméno. Dále po něm byl pojmenován již zmíněný folklorní soubor či každoroční turnaj soutěž v košíkové. Těmto změnám v názvech neunikl ani kulturní dům, čímž nastala jeho další životní etapa.<sup>100</sup>

### 3.2.1.2. DŮM OSVĚTY KAPITÁNA JAROŠE

Od roku 1952 došlo vlivem zmíněných změn k přejmenování Masarykova kulturního domu. Nyní se kulturní dům nazýval celým jménem Dům osvěty kapitána Otakara Jaroše (zkráceně pak OD, nebo DO).

Ten zahájil svoji činnost ještě předtím, než bylo schváleno jeho zřízení radou ONV (Okresní národní výbor). Vystupoval jako organizace zajišťující pořadatelskou činnost v okresním městě. Prováděl nábor návštěvníků z vesnic a staral se o hospodářské zabezpečení kulturního domu. Dům osvěty kpt. Jaroše byl jako zařízení ONV schválen radou ONV od 1. ledna 1954.

Činnost v kulturním zařízení byla organizovaná dobrovolnými pracovníky (komise ONV, později poradní sbory). Největší podíl na činnosti Domu osvěty v té době měla lidová umělecká tvořivost, tedy ochotnické divadlo, přednášková propagace, různé zájmové kroužky. V té době pracoval velmi aktivně zejména astronomický kroužek, loutkaři atd.

<sup>99</sup>FILÁČEK, D., Reminiscence u sochy v Mělníku, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 3, s. 2 - 3 [vid. 2014-1-12]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1217](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1217)>.

<sup>100</sup>FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 327.

O organizování chodu kulturního domu a o pořádání akcí se starali zejména pan Fous, ředitel a školní a kulturní referent MěNV, dále pan Josef Šturma, správce budovy a Marta Šturmová, která spolupracovala s divadelními ochotníky. Po smrti ředitele Fouse přijmul roli účetního OD Doc. Navrátil. Prvním placeným pracovníkem OD se pak stal Josef Hák, knihovnický inspektor v invalidním důchodu. Ten pracoval na částečný úvazek. Doposud výplatu zaměstnancům vyplácelo MěNV, někteří pracovníci pracovali za odměnu.

Prvním náležitě jmenovaným ředitelem se stal Václav Nebeský, který zde pracoval od 15. dubna 1954 do dubna 1955. Po něm převzala funkci ředitelky Jiřina Kučerová, která zde také pracovala pouhý rok. V roce 1957 nastoupil do OD Zdeněk Mareček, první odborný pracovník, jenž měl na starosti úsek lidového umění. V téže roce se stal ředitelem OD a na jeho bývalou funkci byl přijat Jaroslav Moc.

V období 1954 - 1960 se práce Osvětového domu orientovala na spolupráci s dobrovolnými kulturními pracovníky. Mnoho prostoru bylo věnováno především přednáškové činnosti, ovšem pochopitelně poplatné své době. Dále OD napomáhal zemědělské výrobě vydáváním agitačního materiálu (bleskovky, nástěnné noviny, různá hesla, grafy apod.). Pozornost byla rovněž věnována umělecké činnosti. OD zařizoval také kulturní pořady pro celostátní slavnosti, nejen v okresním městě, ale také v blízkých vesnicích. Pod křídla OD patřilo Putovní kino a velkou část své činnosti věnoval městské pořadatelské činnosti, ke které se později připojila i spolupráce s rozhlasem. Vydával také *Melodické listy*. V té době měl již také vlastní značné příjmy.<sup>101</sup>

### 3.2.2. 60. LÉTA

V roce 1960 se pole působnosti města Mělníka rozšířilo. Stalo se centrem nového okresu, který zahrnoval část bývalého kralupského, brandýského, roudnického a dokelského okresu. Jeho počet obyvatel se vyšplhal skoro na 86 tisíc. Téhož roku byly k Mělníku připojeny i

<sup>101</sup> *Kronika Okresního osvětového domu v Mělníku*. Státní okresní archiv Mělník, Mělník, 1968.

Vehlovice (jedno z katastrálních území, z kterých se skládá Mělník) a konaly se pravidelné brigády v zemědělství a akce Z.<sup>102</sup>

Po sloučení těchto okresů se změnila náplň práce i obsazení OD v Mělníku a Kralupech nad Vltavou. Mělnický OD měl na starosti rozdělenou poradenskou a metodickou činnost pro okres a pořadatelskou činnost pro okresní město. K tomu byla zřízena Městská osvětová beseda, která situaci v obou zřízeních ještě více komplikovala. Proto se začalo opět uvažovat o sloučení činnosti. MěNV, ale návrh nepřijal.

V 1961 byl OD stále v majetku ONV. Hrávala zde pražská divadla, skupina Kučerovci, divadlo Mladá Boleslav a MOD Kladno. Svá představení uváděly také místní ochotnické soubory Nové divadlo a Vojan. Hudbu OD zajišťoval orchestr J. Moce a dechový orchestr vedený J. Vrbou. Nechyběla ani tradiční vystoupení Jarošovců. OD mimoto pořádal hudební a jazykové kurzy. Vlastnil také Lunaparky vedený bratry Wertheimovi (Vavříneč, Mělník- Blata).

V roce 1961 - 1962 se prováděla rekonstrukce kulturního domu. Proběhlo malování, instalování elektrického zařízení na jevišti a vzniklo celé nové hlediště, kterému se dostalo nového vybavení. V té době nebyly žádné okresní sbory a tak se jednou za rok vždy svolala valná hromada všech vedoucích orchestrů, jindy divadelníků a pořádalo se např. Mšenské divadelní léto v přírodním amfiteátru. V dalších letech již okresní poradní sbory pro hudbu a divadlo plně fungovaly. Pořádala se denní školení na Kokoříně, což takto probíhalo i v dalších letech. OD se také podílel na vinobraní, kde měl zastoupení v hlavní komisi. Výtěžek z mělnického vinobraní byl potom využit pro uspořádání celostátní akce na Mělníku.

V létě se činnost OD orientovala výhradně na žně. OD měl za úkol vydávat *Nástěnné noviny*, které musely být pravidelně doplňovány grafy. Pracovníci OD mimo to objížděli jednotlivá JZD a zjišťovali výnosy a každodenní stavy sklizně, které pak hlásili na OV KSČ. Pro nejlepší

---

<sup>102</sup>FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 320.

družstva byla uspořádána brigádní vystoupení orchestrů a estrád. O estrádu se pravidelně staral a připravoval divadelní soubor Mácha.

Roku 1964 došlo ke sloučení mělnického a kralupského OD. Vznikl tak Okresní osvětový dům Mělník (krátce OOD). Při té příležitosti přešli z Kralup na Mělník pracovat ředitel OD Kralupy Vlastimil Hájek a metodička Juliana Jedličková. V té době byl univerzálním metodikem na Mělníku Vladimír Pacovský. Nějaký čas v OOD pracovala Zdena Tominová za jejíž éry byl otevřen Klub mladých v 1. poschodí kulturního domu. Slavnostního zahájení při otevření Klubu mladých se účastnila delegace ze SSSR, televize, čs. rozhlas, tisk atp. Patronát nad klubem převzal Čs. spis. nakladatelství v Praze. V den otevření Klubu mladých se při té příležitosti sehrála premiéra kabaretní hry *Štafle* od Wolfa. Ve hře účinkovali členové Studia OOD, žáci mělnických škol a režii měl na starosti Stanislav Rob. Představení bylo 14 dní před premiérou vyprodáno, a proto se sehrálo i několik repríz.

V té době se o slovo přihlásil Městský národní výbor na Mělníku. Vznosl požadavek, aby byla ustanovena Osvětová beseda, která by přebrala městskou činnost a kulturní dům do majetku. Z důvodu zatížení pracovníků OD činností pro okres. V té době se konaly pod křídly OD taneční kurzy na mělnickém Zámku i pohybové kurzy pro ženy a děti. Městská Osvětová beseda byla nakonec založena a v jejím čele stanula Marie Semotánová, pracovnice MěstNV.

31. května 1965 odešel z OOD ředitel Zdeněk Mareček a za zastupujícího ředitele byl od 1. července zvolen Stanislav Rob. V témže roce došlo na podzim k zvýšení počtu zaměstnanců, jelikož OOD v Mělníku mělo snad nejmenší počet zaměstnanců ze všech OOD ve Středočeském kraji. Poprvé byla také uspořádána Okresní přehlídka malých divadelních souborů v Byšicích. Rok po té začala také Okresní přehlídka velkých ochotnických souborů v Kralupech n. V., při které pořadatelsky pomáhala i Osvětová beseda Kralup n. V.

Po jednoročním zastupování, byl definitivně zvolen do funkce ředitele Stanislav Rob. OOD také začal pořádat Promenádní koncerty na mělnickém náměstí Míru, kde zadarmo hrály dechovky. Mimo to OOD stálo za dětskými karnevaly a Odpolednem s dechovkou v přírodním divadle ve Veltrusech. Pracovníci OOD, spolu se zaměstnanci s Okresní knihovny, se pravidelně účastnili řepné kampaně ve Velkém Borku. Ten jim každý rok přidal větší díl pole. OOD začal dodávat tisk pro výrobní organizace a podniky. Vydávaly se blankety pro Sbory pro občanské záležitosti k různým příležitostem. A ty je dodávaly do všech okresů Čech a Moravy.<sup>103</sup>

Jaro 1968 přineslo politické změny, jež se projeví v životě města. Byla obnovena Čs. obec sokolská, začal fungovat oddíl Junák. Objevil se návrh na přejmenování kulturního domu kpt. Otakara Jaroše s tím, že by se vrátil k původnímu názvu. Na krátkou chvíli se v kulturním domě objevila opět socha T.G.M.. Na druhou stranu se požadovalo odstranění sochy kpt. O. Jaroše a vystaveného tanku na Jungmannových sádkách. V srpnu ve zvláštním vydání *Nového Mělnicka* vyšlo plné prohlášení o podpoře Vladimíra Dubčeka a prezidenta Svobody. Mladí lidé po městě vylepovali plakáty, rozdávali letáky, vyvěšovali vlajky a organizovali podpisové akce žádající okamžité stažení sovětských, okupačních vojsk z území.<sup>104</sup> Představitelé města požadovali změny jmen ulic a náměstí, jež obsahovaly názvy států Varšavské smlouvy. V září se nekonalo tradiční mělnické vinobraní vzhledem k srpnovým událostem.<sup>105</sup>

Pro OOD znamenal tento čas stěhování. OOD se přestěhovalo do nových prostor budovy MěstNV na náměstí Míru na Mělníku. Náklady na přestěhování si OOD hradil sám. Od doby ředitele Marečka dostával OOD dotaci od ONV cca 180. 000 Kčs. Ani po nástupu dalších pracovníků se příspěvek nezměnil.

---

<sup>103</sup>*Kronika Okresního osvětového domu v Mělníku*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník, 1968.

<sup>104</sup>FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 321.

<sup>105</sup>FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 322.



Důvod stěhování byl praktický. V kulturním domě fungovala najednou tři zařízení a proto se zde těžko prováděly inventarizace. OOD se povedlo při příležitosti Filmového festivalu v Želízech pronajmout bývalé loutkové divadlo, které se zaměstnancům podařilo za svépomoci upravit. OOD také navázal družbu s Okresním osvětovým domem v Elku v Polsku, kam skoro veškerí zaměstnanci vycestovali na družební návštěvu.

Po lednu 1968 jako jeden z prvních OOD začal ustanovovat výbory jednotlivých svazů (hudebníci, divadelníci). Podstatné uvolnění přineslo zrušení tiskového dozoru.

Srpen 1968 lze nazvat měsícem překvapení, dohadů, zvýšeného tisku ONV, OV KSČ. Měsíc, kdy se projevila síla kolektivu, pracovního vypětí a zároveň strachu a úzkosti z perspektivy započaté lednové práce. V tomto měsíci byl v OOD zřízen nový pracovní úsek, kabinet informačních služeb.<sup>106</sup>

Rok 1969 se nesl ve znamení činu Jana Palacha, který se narodil ve vesnici Všetaty nacházející se nedaleko od Mělníka. Vystudoval mělnické gymnázium, a proto se objevovaly návrhy, aby gymnázium neslo jeho jméno. Což se nakonec vyplnilo.<sup>107</sup> V lednu tohoto roku pobíhaly oslavy 15 let trvání Okresního osvětového domu na Mělníku.<sup>108</sup>

### 3.2.2.1. KULTURNÍ DĚNÍ V OOD V 60. LETECH

Pokud se naše pozornost odpoutá od organizačního dění OOD a obrátí pozornost k samotným kulturním akcím, které se odehrávaly na prknech jeho pódia, můžeme říci, že v 60. letech začal na Mělníku stoupat zájem o populární hudbu. Vystoupili zde např. Waldemar

<sup>106</sup> *Kronika Okresního osvětového domu v Mělníku*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník, 1968.

<sup>107</sup> FIALOVÁ, A., *Poválečný Mělník*, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 322.

<sup>108</sup> *Kronika Okresního osvětového domu v Mělníku*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník, 1968.

Matuška, Eva Pilarová či Josef Zíma. Oblíbené byly mělnické orchestry vystupující na zábavách (soutěž Naděje hudby, Klub mladých...)<sup>109</sup>

V roce 1960 se s menším zpožděním oproti profesionální scéně hrála v Novém divadle hra O. Daňka *Pohled do očí*. Je to období, kdy v ochotnickém divadle dochází k postupné repertoární proměně. Po mnoha letech izolace se české divadlo snažilo dohonit to, co z evropské divadelní a filmové kultury promeškalo. V českém dramatu vznikla první vlna kritiky necitlivého vztahu společnosti k jedinci. Témata se rozšiřovala o problematiku rodiny, výchovy mladé generace. Vše se děje s důrazem na odpovědnost společnosti k jedinci.<sup>110</sup>

V témže roce, po několika letech, kdy byl soubor pravidelně nominován na účast v Jiráskově Hronově a označován v nominacích za „Korunního prince“, ale nikdy do Hronova nepostoupil, soubor konečně získal významné ocenění. Hned svoji první účast na jubilejním 30. Jiráskově Hronově oslavil umístěním na 1. - 2. místě. Tento triumf si zasloužil za moderní, vyrovnanou, ucelenou a umělecky nejvíc působivou inscenaci. Díky vysoké úrovni souboru (kategorie C, nejvyšší v SČDO) bylo Nové divadlo dáváno za příklad.<sup>111</sup>

V první polovině šedesátých let došlo v souboru k řadě změn. Několik významných osobností opustilo sbor. V jejich druhé polovině, roku 1968 uvedl mělnický soubor vlasteneckou hru *Fidlovačka* u příležitosti 50. výročí naší republiky. Na inscenaci se podílelo 120 účinkujících, kteří vytvořili nevídanou atmosféru a získali obdiv u diváctva.<sup>112</sup> Uznání se dočkala i od porotců Jiráskova Hronova.<sup>113</sup>

V 60. letech, zejména v jejich závěru, se divadelní scéna začala decentralizovat. Jednotlivá zařízení se snažila pracovat a vystupovat

<sup>109</sup>FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 327.

<sup>110</sup>CÍSAŘ, J., *Cesty českého amatérského divadla*, s. 196.

<sup>111</sup>CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

<sup>112</sup>Tamt.

<sup>113</sup>Tamt.

zcela samostatně, vznikaly nové organizace a spolky. Tehdejší systémově politické řízení kulturní činnosti se režimu vymklo z rukou. Ohledně Kulturního domu kpt. O. Jaroše se objevila snaha o přejmenování zařízení a návrat k původnímu názvu, ale pokus ztroskotal.<sup>114</sup>

### 3.2.3. 70. LÉTA

V období normalizace došlo k masivnímu nárůstu obyvatel. Tato situace si žádala otevření nové ZŠ Fučíka, jeslí a školky. Vítání občánků začalo probíhat každý měsíc (před tím se konalo jen jednou za čtyři roky).<sup>115</sup> I nadále se pravidelně opakovaly oslavy a výročí. K nim speciálně v roce 1974 přibyla oslava *700 let města Mělníka*. Během roku tak probíhalo více kulturních akcí související právě s tímto výročím. Na nich prezentovali své snažení včelaři, myslivci, vinaři či Lidová škola umění. Město vydalo k této příležitosti i výpravnou publikaci pojednávající o historii města. Na náměstí se konala divadelní scénka demonstrující povýšení Mělníka na město. Poté vyšel lampionový průvod a celá akce byla zakončena ohňostrojem nad řekou Labe.<sup>116</sup>

Divadlo nastudovalo Jiráskovu *Lucernu* a nacvičilo historickou scénku Dr. M. Slacha *Královská návštěva*. Oslavy vyvrcholily průvodem Karla IV. u příležitosti Mělnického vinobraní. Sedmdesátá léta také obohatil návrat režiséra VI. Dědka a příchod V. Fišerové.<sup>117</sup> Kulturní dům přivítal na konci sedmdesátých let například divadlo Semafor, tradičně kladenské divadlo, Jiřího Korna, E. Pilarovou, Karla Zicha, Petru Černockou, Hanu Zagorovou. Pořádal vernisáže, diskotéky pro mladé na Chloumku, estrády a oslavy na náměstí. Konaly se také akce pro mládež v podobě výchovných koncertů, besed s mládeží či přednášek.<sup>118</sup>

<sup>114</sup>RÁC, J., *Kulturní dům kpt. O. Jaroše v Mělníku: Kapitoly z kroniky*, s. 19.

<sup>115</sup>FIALOVÁ, A., Poválečný Mělník, In: *Mělník: Historie, kultura, lidé*, s. 323.

<sup>116</sup>Tamt., s. 324.

<sup>117</sup>CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

<sup>118</sup>*Přehled produkcí 1978- 2000*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

Na konci sedmdesátých let zřejmě proběhla změna v interiéru kulturního domu. Výrazným zásahem do vyznění interiérů zasáhla výměna osvětlení. Původní jednoduchá osvětlovací tělesa ve vestibulu a dalších prostorách nahradily zdobnější lustry a nástěnná svítidla.<sup>119</sup>

### 3.2.4. 80. LÉTA

V 80. letech měla proběhnout kompletní rekonstrukce kulturního domu. Akce by byla i finančně zajištěna. Naštěstí ale plán úprav nevyšel. Kdyby ano, došlo by ke zničení dnes památkově chráněného rázu MKD. Za připravené peníze se nakonec zrekonstruovalo kino, které tehdy organizačně patřilo pod MKD. Tento tehdejší neúspěch lze dnes považovat za výhru. MKD jako významná zchovalá ukázka architektury 30. let, by se po zamýšlených úpravách nestal chráněnou stavbou.<sup>120</sup>

Jistá změna přeci jen proběhla. Po roce 1982 v divadelním sále došlo k úpravám zadní části balkónu: do dosud volného prostoru s místy ke stání byla vestavěna nová osvětlovací a zvuková kabina. Od postavení budovy kulturního domu, to byla do této doby zatím největší úprava, co se konala v prostoru divadelního sálu. Pro zajímavost populární film *Jak svět přichází o básníky*, který se na Mělníce a v interiérech kulturního domu v tomto roce natáčel, zachytil divadelní sál ještě v původním stavu.<sup>121</sup>

Pokud obrátíme pozornost na kulturu v osmdesátých letech, ještě více se projevil hospodářský, ale i společenský a kulturní úpadek z let sedmdesátých. Stále zde platilo kritérium normalizační kultury, tedy důraz na popularitu a konzumovatelnost. Veškeré programy se sestavovaly tak, aby zaujmuly co nejširší publikum. Nejednalo se tedy o nějaké vysoce umělecké a kvalitní pořady. Velmi populárními se staly televizní hvězdy a populární zpěváci. A tyto aspekty se projeví i v mělnické kulturním dění.

<sup>119</sup>Masarykův kulturní dům: Historie divadla. *Databáze divadel* [online]. [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <<http://www.theatre-architecture.eu/cs/db/?theatreid=72&detail=history>>.

<sup>120</sup>E-mailová korespondence s Ing. Radimem Vajchrem [online], 23. 3. 2014, rvajchr@iol.cz.

<sup>121</sup>Masarykův kulturní dům: Historie divadla. *Databáze divadel* [online]. [cit. 2014-04-12]. Dostupné z: <<http://www.theatre-architecture.eu/cs/db/?theatreid=72&detail=history>>.

Začátkem 80. let přišlo poslední představení Václava Kaňkovského. Ten stál od začátku za většinou úspěchů Nového divadla. Divadlo v tomto období vystupovalo ve znamení pohádek, příkladem je *Kašpárek, Honza a zakletá princezna*, či *Hrátky s čertem*.<sup>122</sup> Od roku 1983 získalo Nové divadlo spolu s kulturním domem patronát nad akcí Divadlo dětem a tak je tomu i dnes.<sup>123</sup>

Pro tuto etapu byla také důležitá činnost loutkového divadla. Jednalo se o období autorské. Dramaturgem byl většinou vedoucí souboru a východiskem byla převážně dětská literatura. Základ inscenačního principu představovala kombinace živého herce s loutkou, nebo s předmětem zastupující loutku. Na národních přehlídkách se začínaly objevovat například hry na náměty pohádek Jana Wericha. Oblíbená byla Královna Koloběžka první, kterou secvičila Jiřina Lhotská se souborem LŠU Mělník (1989).<sup>124</sup> Další pohádkou byl *Vodník Česílko* (předvedl herci Máje – Ústřední kulturní dům železničářů v Praze). Nehrálo se ale pouze pro děti. Byla také, mimo jiné, uvedena hra *Dva muži v šachu* Miroslava Horníčka. Následující léta byla ve znamení repríz. V premiérách byly uvedeny například *Tři na lavičce* nebo *Sůl nad zlato* J. Jílka.<sup>125</sup>

Pódium nepatřilo pouze mělnických ochotníkům. Odehrála se zde i představení jiných divadel. Příkladem je komedie *Jak se dělá divadlo* (herci MDP), *Obr Gagranna* (Ypsilonka), představení *Cirkus Humberto E. Basse* (DJP Kladno), *Profesionální žena* (Činoherní studio Ústí nad Labem), *Drahé ženy a já* (J. Hrzán, Vlasta Koudelová), *Mejdan na Písku* (Nové divadlo), *Goldoniáda* (Činoherní studio v Ústí nad Labem), *Jsme sví* (J. Lábus, O. Kaiser). Oblíbené byly také koncerty. Mělník navštívili Olympic, Moravanka, Marie Rottrová, Schovanky, D. Balogová, Fr. Pošta, Jiří Schellinger, Elán, Petr Novák, Modrý Efekt, Plavci, Katapult, Spirituál

<sup>122</sup>CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

<sup>123</sup>Tamt.

<sup>124</sup>CÍSAŘ, J., *Cesty českého amatérského divadla*, s. 269.

<sup>125</sup>CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

Kvintet, Kardinálové, Václav Neckář či Waldemar Matuška. Na programu nechyběly ani estrády, diskotéky a vánoční koncerty.<sup>126</sup>

Většina akcí probíhala na základě politických událostí, každoročně opakujících se oslav a výročí. Ty povětšinou vypadaly jednotvárně. Mávalo se rudými praporky, opakovaly se nesčetněkrát stejné fráze a všude proudily davy povinně jásajících pracujících. Přesto by se měly takové události připomínat, jelikož připomínají významné mezníky naší minulosti. Pro ukázkou jsou níže uvedeny tři *Zprávy o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění Jednotného plánu kulturně výchovné činnosti*. Každá zpráva vypovídá o tom, co se dělo v jednotlivých letech prvního pololetí.

I. pololetí roku 1985 bylo zaměřeno na zabezpečení oslav 36. výročí Vítězného února, 1. máje, 39. výročí osvobození, 60. výročí úmrtí V. I. Lenina a oslava Mezinárodního dne dětí. Ke všem těmto událostem proběhly v rozhlase vzpomínkové relace a byla zabezpečena propagace v tisku.<sup>127</sup>

Program I. pololetí roku 1985 vycházel především z události oslav 40. výročí osvobození naší země Sovětskou armádou. Konaly se samozřejmě tradiční oslavy Vítězného února, Mezinárodní den dětí atd. Významnou kulturní událostí se pro mělnické obyvatele stalo otevření Galerie Ve věži. Mimo to proběhl týden polských filmu, kde byl premiérově promítnut film československo-polské produkce, *Kukačka v temném lese*. Dále proběhl koncert polské populární skupiny a beseda o Polsku. V mimoškolních aktivitách byla připravena přednáška o protifašistickém odboji na Mělníku a beseda o významných bojích II. světové války. Absolutní návštěvnost měla představení Divadlo dětem. Nové divadlo připravilo premiéru pohádky *Drak pro princeznu* a premiéru dětského studia *Koráb racek*. Oslavy vždy podpořil svým vystoupením Soubor písní a tanců kpt. O. Jaroše. Dalšími akcemi byly Svátek písní,

---

<sup>126</sup> *Přehled produkcí 1978- 2000*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>127</sup> *Zpráva o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění JP KVČ na I. pololetí 1984: Kniha rozpočtů*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

Mělnický pohár (soutěž ve společenském tanci) či Filmová kronika (soutěž amatérských filmů). V divadelní oblasti patřily k nejnavštěvovanějším představením *Příběhy z Dekameronu*, *Druhý výstřel*, *Švejkovská variace* či o pořad s Vladimírem Menšíkem *Křeslo pro hosta*. Své místo mělo rovněž mělnické kino OKO.<sup>128</sup>

Plnění Jednotného plánu kulturně výchovné činnosti na úseku kulturního domu kpt. Jaroše a městských kin vycházelo v 1. pololetí 1986 z politických událostí (XVII. sjezdu KSČ, májových událostí, voleb do zastupitelských orgánů). Činnost kulturních zařízení byla rozdělena do sedmi kategorií: 1. masově politická práce, 2. mimoškolské vzdělávání, 3. zájmová umělecká činnost, 4. kulturní a společenské vyžití občanů, 5. propagace, agitace a estetická výchova, 6. městské vysílání rozhlasu po drátě, 7. film a práce s filmem.

Kulturní zařízení se muselo nutně zapojit do oslav Vítězného února 1948, prvomájového manifestu a muselo podpořit 65. výročí založení KSČ, které proběhlo v kině OKO. Tam byl promítnut k této příležitosti český film *Siréna*. Dny československo-polského přátelství, program Okresní mírové slavnosti atd. V tomto I. pololetí oslavil kulturní dům kpt. Jaroše 50. let od svého otevření a proto řada akcí byla věnována právě tomuto jubilejnímu výročí. K výročí boje u Sokolova se uskutečnila přednáška o kpt. Otakaru Jarošovi. Program na tento půlrok byl ovlivněn volbami do krajského zastupitelstva a prvomájovými slavnostmi. Aktivní byl divadelní soubor *Nové divadlo – Divadlo dětem*. Konala se Národní přehlídka v recitaci *Pohárek*. Velmi úspěšný byl Letní koncert, pořádaný k výročí kulturního domu kpt. Jaroše, na kterém účinkovali zpěváci a skupiny populární hudby např. *Olympic* či *Lenka Filipová*. V divadelních představení byla nejúspěšnější *Kulička* v podání členů slovenského amatérského souboru a představení SKKS Praha *Othello*. Pozadu nezůstala ani filmová tvorba. Slavnostně byla představena premiéra filmu

---

<sup>128</sup>Zpráva o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění JP KVČ na I. pololetí 1985: *Kniha rozpočtů*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

*Vabank II.* K oslavám Vítězného února byl promítnut *Boj o Hedviku*. Promítalo se i pro mládež a školy, filmy pro polské pracující.<sup>129</sup>

V kulturním domě proběhla také představení S. K. Neumanna *Škola pro ženy*, *Nic ve zlém, nic v dobrém* od Framuse, *Král Jelenem* (Divadlo pod mostem). Z hudební sféry na Mělník zavítali J. Spálený, M. Rottrová, Moravanka, Iveta Bartošová, Spirituál Kvintet, M. Tučný, Katapult, KPH, D. Janda, Indigo, V. Mišík, V. Neckář, M. David, Yo Yo Band a opět proběhly vánoční koncerty.<sup>130</sup>

Po událostech 17. listopadu 1989, došlo nejen k zásadní změně ve svobodě umělecké tvorby a výběru repertoáru, ale mohla být opět na své místo postavena, za normalizace ukrytá, sádrová socha T. G. Masaryka.<sup>131</sup>

### 3.2.5. 90. LÉTA

90. léta patřila obsahově k těm slabším. Obecně se hledala náplň podobných zařízení, a ta většinou končila u pronájmu plochy k pořádání výprodejů. Což bylo ekonomicky sice velice zajímavé, jelikož z toho plynuly významné příjmy, ale na druhou stranu tyto akce nepřinášely kulturnímu domu zrovna dobrou programovou náplň a pověst.<sup>132</sup> Přesto nelze říci, že by město Mělník a samotný kulturní dům kulturně nežily.

V roce 1990 požádalo Občanské fórum Mělnicka o obnovení původního názvu Masarykova kulturního domu. Mělo se tak stát v rámci 140. výročí narození T. G. Masaryka. Změnu navrhovalo zřízení komise pracovníků MěNV a zástupců nově vzniklého svobodného politického hnutí, Občanského fóra. Komise by organizovala oslavu, reinstalaci plastiky T. G. M., v exteriéru reinstalaci zachované bronzové zakládající desky a zhotovení nápisu Masarykův kulturní dům podle

<sup>129</sup>Zpráva o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění JP KVČ na I. pololetí 1986: *Knihy rozpočtů*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>130</sup>*Přehled produkcí 1978-2000*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>131</sup>ČERNICKÝ, F., 75. výročí Masarykova kulturního domu aneb Několik poznámek k této události, s. 4.

<sup>132</sup>E-mailová korespondence s Ing. Radimem Vajchrem [online], 23. 3. 2014, rvajchr@iol.cz.



původního vzoru. Podle získaných informací Nového Mělnicka, rada MěNV Mělník tuto žádost Občanskému fóru odsouhlasila.<sup>133</sup>

Ve stejném roce vyhrál konkurz na post ředitele Masarykova kulturního domu Stanislav Tatar. Lidé ho znali zejména jako dlouhodobého kapelníka dechovky, původně se ale věnoval beatu, klasickému swingu, komorní hudbě a čtyři roky hrál ve smyčcovém kvartetu na violu.<sup>134</sup> Netajil se názorem, že „je potřeba, aby kulturu dělali kulturní lidé. Úřednickou kulturu, kterou jsme zažili v minulých čtyřiceti letech, je potřeba naprosto zlikvidovat. Ovšem není možné, aby lidé, kteří na vedoucích postech škodili kultuře, se přesunuli na jiné vedoucí posty, kde opětně škodí něčemu jinému. Nelze tedy, aby s oblasti kultury někdo pracoval jen proto, že už je v ní „zaměstnán“ 20 let. Je třeba zamyslet se sám nad sebou, co umím, co dokážu, co chci udělat, nedovolávat se vzdělání čehosi, odborového postbolševictva, které stále chrání neschopno, zkrátka, žádná vysoká škola, diplom či oprávnění glejtů vás nenaučí to, co drobná práce, která je jedinou cestou pro návrat kulturnosti do této země.“<sup>135</sup> V rozhovoru pro Mělnicko dal jasně najevo, jak fungovala tehdejší společnost a čeho se chce vyvarovat.<sup>136</sup>

Pro zajímavost v roce 1991 kulturní dům uspořádal 128 akcí, kterých se zúčastnilo 43 400 diváků. Největší zájem měli návštěvníci MKD o besedu s Václavem Klausem, který byl v té době ministrem. Na jeho akci přišlo 930 lidí. Jediní, kdo mu mohli konkurovat, byly Michal David a hudební skupina Allegro, jejichž vystoupení shlédlo na 910 diváků.<sup>137</sup> V tom roce se otevřela divadelní kavárna, kde návštěvníci měli možnost posedět, poslouchat hudbu či na přání sledovat video.

Období 90. let pokračovalo na divadelní scéně ve znamení pohádek, ve kterých místní soubor měl již tradici a diváckou úspěšnost. Režisér Hrubán představil pohádku B. Šimkové *Sedm krkavců*, ke 40.

<sup>133</sup>HURYCH, J., VRBA, A, *Masarykův kulturní dům, Nové Mělnicko*, Mělník, 1990, č. 1.

<sup>134</sup>POKORNÝ, P., „Kulturáku šéfuje Štír“, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, č. 29, 1990.

<sup>135</sup>HOUŽVA, J., Rozhovory pro, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, 1992, roč. 31, 23. červenec.

<sup>136</sup>Tamt.

<sup>137</sup>Kultura v číslech, *Týdeník Mělnicko*, Mělník 1991, roč. 30.

výročí souboru byla v rámci soutěže Divadlo Dětem uvedena Holkové *Popelka* v režii St. Roba, *Zakletá princezna* v režii VI. Dědka, pro nejmenší *Jak se broučci měli rádi* od J. Jílka, dále v režii Šími pohádka *Dlouhý, Široký a Bystrozraký*, předělaná zpola na muzikálovou verzi, *O Honzovi a víle Verunce* v premiérové režii J. Dědkové, pohádka od polské autorky *Švec Dratvička* v režii V. Šafáře a I. Neubauera. Vděčným vstupem do říše pohádek se stal *Švec a čert* od K. Svobody v režii St. Roba.<sup>138</sup> 90. léta pohádkově zakončila Andersenova *Kouzelná Aladinova lampa* v režii I. Neubauera a L. Matláka.<sup>139</sup>

Pozornost ale opět nebyla věnována pouze dětem, zanedbávání nebyli ani dospělí diváci. Na scéně se objevil dlouho opomíjený pěvecko-hudební žánr. Pro pobavení vznikl Pražský kabaret I. z pera J. Marečka. Toto dílo ocenila kněžna Lobkowiczová a nabídla divadlu vystoupení na zámeckém nádvoří při příležitosti Mělnického vinobraní. Ve stejném čase opustil herecký svět, režisér a herec, dlouholetý vedoucí souboru, Václav Žižka.

Premiérově byla uvedena hra J. Patricka *Rajčatům se letos nedaří*. Došlo také na druhý písničkový kabaret, *Kdyby zašlo Podskalí* v režii St. Roba. Třetí písničkový kabaret pod názvem *Láska brány otevírá*, vyšel ke 45. výročí souboru opět v režii St. Roba.<sup>140</sup> *Máte rádi Hašlera*, byl název čtvrtého písničkového kabaretu a šlo o program, který byl vytvořen na žádost diváků.

Konec tisíciletí přinesl novinku, uskutečnil se první umělecký zájezd do Chorvatska. Byla představena hra *Byl to skřivan* v režii VI. Dědka. Vystoupení bylo hodnoceno velmi kladně, tak jako scéna předvedená místními krajanskými soubory. Pokud se vrátíme zpět do Čech, zde byla uvedena komedie M. Hannequiena *Lhářka*.<sup>141</sup>

---

<sup>138</sup>CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

<sup>139</sup>Tamt.

<sup>140</sup>Tamt.

<sup>141</sup>Tamt.

O kulturní život se nestaralo pouze Nové divadlo. Konaly se Swingové večery, pořádaly se Dny zdraví (Okresní hygienická stanice Mělník za podpory dalších institucí nabízela např. poradenství v oblasti výživy), slavnosti vína neboli *Mělník - město vína* (akci pořádá stejnojmenná nadace za podpory MKD), Běh Kokořínským údolím (závod v běhu na 25 km), tancovačky, plesy, taneční kurzy, mělnická vinobraní atd.<sup>142</sup> Vystoupila zde například skupina Lucie, kterou přivítalo přibližně pět set diváků.<sup>143</sup> Pořádal se měsíční pořad s názvem „Možná přijde i...“. Tento pořad připravoval zejména ředitel Tatar. Akci pomáhali organizovat představitelé mělnického úřadu. Každý seriál tohoto pořadu byl vždy zaměřen na nějakou tematiku, problematiku města Mělníka.<sup>144</sup> Mimo kulturní akce se v MKD prováděly dražby (dražila se například čerpací stanice v mělnickém Vtelně, nákladní automobil či šicí stroj).<sup>145</sup>

V roce 1998 proběhla oslava 80. výročí vzniku Československé republiky. K tomu to jubileu byla v MKD instalována tematická výstava a slavnostní setkání.<sup>146</sup> Ve stejném roce se mělo začít s úpravami MKD. Tehdejší starostka města Mgr. Zuzana Lišková přiznala, že technické vybavení MKD je staré a proto bude nutné v následujících letech vynaložit nemalé finanční prostředky na zlepšení technického vybavení.<sup>147</sup> V té době nastoupila na místo ředitelky kulturního domu Mgr. Jana Dětinská.<sup>148</sup> Tak tomu bylo až do 31. 6. 2006.

Při příchodu do MKD ji překvapilo, jak v havarijním stavu se budova nachází. Během totality se do budovy příliš neinvestovalo. V prvních letech jejího působení se opravily všechny místnosti, pořídilo se nakoupit nové vybavení a zmodernizovalo se technické zázemí. Problém při úpravách tvořil samotný ráz budovy. K budově nelze přistavovat, aby se nenarušil architektonický styl. Proto se nepodařilo vyřešit absenci tanečního sálu, jelikož se stále nenašlo vhodné řešení. O rekonstrukci si

<sup>142</sup> *Programy Masarykova kulturního domu z 90. let*, Státní okresní archiv Mělník, Mělník.

<sup>143</sup> POKORNÝ, P., Lucie není jen ženská, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, č. 48 – 49, 1990.

<sup>144</sup> BOUDNÝ, O., Jak dál v kultuře, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, 17. říjen, roč. 30, 1991.

<sup>145</sup> Klid před bouří, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, 1991, roč. 30, 17. říjen.

<sup>146</sup> Vzpomínáme osmdesátého výročí, *Týdeník Mělnicko*, Mělník, č. 43., 1998.

<sup>147</sup> LIŠKOVÁ, Z., Úvodník, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 7, 1998.

<sup>148</sup> Rozhodnutí městské rady, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 3/45, 1998.

žádal velký sál. Jeho dispozice neumožňovala přizpůsobit se různým akcím, zejména hudebním, kde se lidé chtěli pohybovat.

V Masarykově kulturním domě vznikly za ředitelky Dětinské dvě galerie. V 1. patře se vystavovala malba, grafika a plastiky. Kavárna v přízemí poskytovala prostor pro fotografie, kresby a grafiku. V rozhovoru pro Mělnickou radnici Mgr. Jana Dětinská zhodnotila kulturní dění a návštěvnost akcí po dobu jejího působení v MKD. Podle ní, po revoluci v roce 1989 v lidech propukla obrovská vlna euforie a za kulturou začali chodit velmi rádi. Pak následoval odliv diváků, kteří k životu umění nutně nepotřebovali. Situace se za poslední roky, ale značně zlepšila. Lidé jsou ovlivněni televizními pořady, a proto ve vysokém počtu navštěvují akce, na kterých vystupují tváře z televize. O to více jsou divácky opomíjeny představení, v niž vystupují sice kvalitní herci, ale neznámí.<sup>149</sup>

---

<sup>149</sup>VAVŘINOVÁ, H., Představujeme ..., *Mělnická radnice*, Mělník, č. 10. s. 5, 2005.

## 4 KULTURNÍ ČINNOST MKD V NOVÉM TISÍCILETÍ

Prvních 13 let nového tisíciletí přineslo mnoho změn. Hned na počátku přišlo Nové divadlo a s ní i celá mělnická divadelní scéna o významnou osobnost. Ze zkoušky divadelní hry *Byl to skřivan*, v Libici n. Cidlinou, se nevrátil VI. Dědek.<sup>150</sup> Místo něj se funkce předsedy Nového divadla ujal Ivan Neubauer, který byl členem tohoto spolku již od osmdesátých let minulého století. V té době bylo velmi obtížné sehnat za bývalého pana předsedu a režiséra náhradu. „Nebylo nikoho, kdo by vybral novou hru, kdo by ji režíroval. Spolek byl navíc dost přestárlý, nových lidí bylo opravdu minimum,“ svěřil se v rozhovoru pro Mělnický deník Ivan Neubauer.<sup>151</sup> Jako poděkování a projev pocty VI. Dědkovi se od té doby začaly každoročně pořádat Divadelní večery VI. Dědka. Ty se dodnes pořádají v Masarykové kulturním domě.<sup>152</sup>

Ředitelů se vystřídalo hned několik; po Mgr. Janě Dětinské, nastoupil Ing. Radim Vajchr, jeden rok zastupovala tento post Helena Kyplová a v současné době je ředitelkou kulturního domu Ing. Radka Kareisová. Během posledních 13 let se uskutečnilo mnoho úprav interiéru i exteriéru budovy. Jedním z důvodů rekonstrukce byl cíl získat souhlas Ministerstva kultury o prohlášení MKD kulturní památkou. Dalším důvodem byla také poloha MKD. Stavba kulturního domu se nachází na hranici Městské památkové zóny. 16. července 2008 se nakonec MKD po pětiletém snažení a několika stavebních úpravách stal státem chráněnou kulturní památkou. Za největší stavební úspěch je považován multifunkční sál (2011) v prvním patře, který Mělník velmi postrádal.

Roku 2012 byl Masarykův kulturní dům zrušen jako příspěvková organizace, jelikož zastupitelstvo města Mělníka schválilo založení

<sup>150</sup>CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru*, Nové divadlo, Mělník, 2001.

<sup>151</sup>ŘÍHA, J., Ivan Neubauer: Největší problém je shánět štace, *Mělnický deník* [online], Mělnický deník, Mělník, 2013 [vid. 2013-12-20]. Dostupné z: [http://melnicky.denik.cz/kultura\\_region/ivan-neubauer-nejvetsi-problem-je-shanet-stace-20130618.html](http://melnicky.denik.cz/kultura_region/ivan-neubauer-nejvetsi-problem-je-shanet-stace-20130618.html).

<sup>152</sup>Téma: *Divadlo na Mělníku*, Interview s Radkem Šlangalem, členem ND. Mělník 6. 1. 2014.

obecně prospěšné společnosti Mělnické kulturní centrum, které je od 1. července 2012 MKD součástí.

O tom jak v současné době vypadá kulturní činnost na Mělníku a jakým směrem se bude tato činnost vyvíjet, vypovídají poslední stránky kapitoly VZNIK MĚLNICKÉHO KULTURNÍHO CENTRA o.p.s. Tyto informace jsou čerpány z rozhovoru s paní ředitelkou Ing. Kareisovou.

#### **4.1. SITUACE V KULTURNÍM DOMĚ OD ROKU 2000 DO VZNIKU MĚLNICKÉHO KULTURNÍHO CENTRA O.P.S.**

Během léta 2000 se vykonala v prostorách MKD řada potřebných úprav. Byla nově potažena sedadla ve velkém sále. Původní koženkové potahy vínové barvy se postupně vyměnily za modrošedé čalouněné potahy s nehořlavou úpravou. Natřela se a opravila opěradla balkonu, schody do loží a úprav se dočkala i šatna. V kavárně a prvním patře proběhla výměna parket. V hale a v sále v prvním patře byla vyměněna topná tělesa. Celý objekt byl nově napojen na pult centrální ochrany Městské policie.<sup>153</sup>

V roce 2001 oslavilo Nové divadlo 50 let své činnosti. K tomuto výročí byla vydána publikace – 50 let ND. Konal se ples s využitím kostýmů a uskutečnila se výstava prezentující činnosti spolku, jeho kostýmy, návrhy scén a filmovou dokumentaci.<sup>154</sup> Radnice v tomto roce uložila ředitelce Masarykova kulturního domu zpracovat dlouhodobý plán drobných investic a oprav v MKD s výhledem až na 4 roky.<sup>155</sup>

V roce 2003 opět v období letních měsíců proběhly řemeslné práce a opravy. V prvním patře bylo instalováno nové osvětlení a bíle vymalováno. V hale na schodišti u sochy T. G. Masaryka došlo k rekonstrukci elektroinstalace a výměně starých zářivek za nové vkusné osvětlení. Velké změny se dočkalo administrativní křídlo budovy. Barevně

---

<sup>153</sup>Prázdniny v Masarykově kulturním domě, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 9, s. 3., 2000.

<sup>154</sup>Nové divadlo Mělník – oslavy 50 let činnosti divadelního spolku ND Mělník, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 4, s. 18., 2001.

<sup>155</sup>Rozhodnutí radnice města, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 9, s. 2, 2001.

byly sladěny dveře, zárubně a stěny. Stěny malého sálu v přízemí byly vymalovány růžově. Začátkem listopadu proběhla výměna zcela nevyhovujících oken na malém a výstavním sále. Také proběhla instalace podlahové krytiny na schodišti v bočním vchodu do zákulisí ve velkém sále.<sup>156</sup>

Rok 2004 patřil oslavám 730 let města Mělníka. Slavila se první zmínka o městu Mělníku, která se objevila v listině Přemysla Otakara II. Aktivity doprovázející tuto oslavu směřovaly zejména k umění, kultuře, historii a odkazu významných osobností. Cílem akcí bylo mělnickým obyvatelům připomenout historii města a vzbudit v nich patriotismus. Po celý rok probíhaly přednášky, přehlídky umělecký talentů, soutěže apod. Kromě oslav se pořádaly také každoroční akce.<sup>157</sup>

Roku 2005 došlo k nákupu nové ozvučovací aparatury. Vydařil se II. ročník Festivalu mělnických kapel. U diváků spíše vítězila představení se známými herci než představení se hraná amatérskými herci. Velké účasti se těšily pořady pro školy a sobotní a nedělní pohádky. Oblíbené byly také kurzy aranžování. Větší zájem by MKD přivítal o koncerty vážné hudby. I když byl připraven různorodý repertoár, koncerty neměly vysokou diváckou úspěšnost.<sup>158</sup>

Od 1. srpna 2006 došlo ke změně vedení MKD. Novým ředitelem Masarykova kulturního domu na Mělníku se stal Ing. Radim Vajchr. S jeho záměry a pohledu na situaci jsme se mohli seznámit v jednom z článků *Týdeníku Mělnicko*, kterému Ing. Vajchr poskytl rozhovor. Ten do této funkce nastoupil s nějakou vizí, že „MKD je kvalitní značka. Do budoucna určitě chci, aby se Masarykův kulturní dům opět těšil stále rostoucí a náležitě vážnosti. Každý výrobek každé značky ale musí být ošetřován, inovován, náležitě propagován... Musí se o něj někdo pořádně starat. A tohle jsou věci, které bych rád udělal, aby značka MKD nabyla

---

<sup>156</sup>LEŠNEROVÁ, O., Ohlédnutí za rokem 2003 v MKD, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 1, s. 4., 2004.

<sup>157</sup>JANSOVÁ, Z., Oslavy 730 let města Mělníka, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 3, 2004.

<sup>158</sup>PRACOVNÍCI MKD, Kulturní dům svým návštěvníkům, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 7 – 8, s. 8, 2005.

zase svého původního dobrého postavení a lesku. <sup>159</sup> Jednou z jeho snah bylo napravit nedostatečnou informovanost o akcích. Pod vedením Ing. Vajchra mělo dojít ke změně grafického formátu propagace. Informace o akcích se měly objevovat na webových stránkách. Grafika stránek měla navázat na 30. léta s představou, že stránky mají být laděny do barvy ultramarínu, typické barvy pro tuto dobu. Celá informační sféra měla být laděna do funkcionalistického stylu.

V rozhovoru se také vyjádřil k otázce, která ležela na jazyku mnohých mělnických občanů, kterým vadily výprodeje pořádané právě v prostorách MKD. „Klidně je můžeme zrušit, když mi někdo dá těch několik set tisíc, které nájmý z těchto akcí přinášejí. Pokud ne, dostanete se do střetu s ekonomickou realitou. Bohužel.“<sup>160</sup> Představu, kterou se snažil během svého působení naplnit, vystihuje následující citace: „...vrátíme MKD postavení a význam, který měl v době svého založení. To jest, aby to bylo centrum všeho podstatného kulturního dění na Mělníku.“<sup>161</sup>

Během roku 2006 se uskutečnilo mnoho zajímavých akcí. Masarykův kulturní dům se stal šestým pořadatelem cyklu „Místa známá i neznámá“ nesoucí podtitul Hudebně literární putování po významných kulturně historických objektech Mělnicka. Na Mělník se také sjeli divadelní hvězdy pražských divadel i populární televizní herci. Ti společně vystoupili v divadelní hře *Velká zebra*, kde titulní roli ztvárnil O. Vetchý.<sup>162</sup>

Hlavní programem se stal cyklus akcí pořádaný k příležitosti oslavy sedmdesátých let otevření Masarykova kulturního domu. Zahájení oslav

<sup>159</sup> Naše barva bude ultramarín – říká ředitel MKD Ing. Radim Vajchr, *Týdeník Mělnicko* [online], Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 40 [vid. 2014-1-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=8&c\\_clan=5906](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=8&c_clan=5906)>.

<sup>160</sup> Naše barva bude ultramarín – říká ředitel MKD Ing. Radim Vajchr, *Týdeník Mělnicko* [online], Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 40 [vid. 2014-1-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=8&c\\_clan=5906](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=8&c_clan=5906)>.

<sup>161</sup> Naše barva bude ultramarín – říká ředitel MKD Ing. Radim Vajchr, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 40 [vid. 2014-1-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=8&c\\_clan=5906](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=8&c_clan=5906)>.

<sup>162</sup> ŠPAČKOVÁ, R., Místa známá i neznámá, tentokrát v MKD, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, 2006, č. 43 [vid. 2014-3-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=6107](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=6107)>.



sedmdesátých narozenin začal MKD Dnem otevřených dveří 17. listopadu. Tento den odstartoval akci „Týden Masarykova kulturního domu“. V názvu je sice týden, ale ve výsledku se jednalo o celý měsíc plný doprovodných akcí. Zájemci si měli možnost za doprovodu ředitele MKD Ing. Radima Vajchra podrobně prohlédnout „útroby“ kulturního domu. Ve vstupní hale byla slavnostně zahájena výstava „Masarykův kulturní dům 1936 - 2006, minulost, současnost a budoucnost MKD“. Expozice obsahovala zajímavé dokumenty přibližující přípravy i průběh výstavby kulturního domu a také další akce přibližující toto téma.<sup>163</sup> Dále proběhla výstava, přednáška, kurs, koncert vážné hudby, koncert populární skupiny, ochotnické divadlo, profesionální divadlo, ukázky činností zájmových sdružení a spolků.<sup>164</sup>

„Týden Masarykova kulturního domu“ vyvrcholil 25. listopadu oslavou Den města, kde se předávaly Ceny města Mělníka 2006. Stříbrné řády byly in memoriam uděleny Ing. Dr. Janu Bohuslavu Zelenému, Ing. Arch. Bedřichu Zemanovi, Josefu Tykalovi a Václavu Novému. Tedy čtyřem osobnostem, které se významně podíleli na rozvoji kultury na Mělníku.<sup>165</sup>

V listopadu se také odehrála hra A. Wytkyňa *Co v detektivce nebylo*, ve které se představili pražští populární herci. V roli detektiva se představil Bořík Procházka. Ten se v Masarykově kulturním domě o tři dny dříve zúčastnil premiéry hudební komedie *Únos Sabine*, kterou s herci mělnického Nového divadla nastudoval. V *Únosu Sabine* sehrál roli divadelního ředitele.<sup>166</sup>

V roce 2007 proběhly akce věnované Dnům evropského dědictví. Na Mělníku se při této příležitosti konaly oslavy v duchu tématu

<sup>163</sup>MKD - Minulost, současnost a budoucnost, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, 2006, č. 47 [vid. 2014-3-12] Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1)>.

<sup>164</sup>VAJCHR, R., Sedmdesátiny Masarykova kulturního domu v Mělníku, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 45 [vid. 2014-5-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1)>.

<sup>165</sup>Slavnost zakončily operety, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 49. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=6516](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=6516)>.

<sup>166</sup>Bořík procházka na prknech MKD, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 39 [vid. 2014-5-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=5811](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=5811)>.

„Architektura první poloviny dvacátého století“. Pro zájemce byly opět zpřístupněny místnosti MKD, které běžně nejsou otevřené pro veřejnost. Nové divadlo v roce 2007 představilo pohádku *Čertovská škola*. Představení se dočkalo u dětských diváků velkého úspěchu.<sup>167</sup>

MKD musela v tomto roce řešit i technické problémy. Na budově MKD proběhla výměna pláště na vstupním portiku, vchodových dveří a oken. Tyto změny ovšem nestačily na to, aby Masarykův kulturní dům Ministerstvo kultury prohlásilo za kulturní památku. Mimoto řešilo vedení kulturního domu další problémy, které bránily v kulturním a společenském rozvoji. Jednalo se o nedostatečnou nosnost stropů v prvním patře. Ta znemožňovala pořádání větších společenských akcí a plesů. Z těchto důvodů bylo v plánu vypracovat dokumentaci na zesílení nosných konstrukcí a odstranění nepůvodních zásahů. Po tomto zásahu mělo v MKD vzniknout zázemí pro akci s 250 lidmi. Dále musela být provedena rekultivace zeleně v okolních sadech.<sup>168</sup>

V následujícím roce proběhla rekonstrukce ovládní světelného parku (ta byla naposledy provedena před 25 lety), uskutečnilo se doplnění technického zázemí jeviště a celkově bylo zastaveno chátrání techniky, což byl nezbytný krok pro chod divadelních představení.<sup>169</sup>

Události, které proběhly v roce 2008, nejlépe vystihuje shrnutí ředitele MKD Ing. Vajchra v článku *Masarykův kulturní dům v číslech*. V tomto roce proběhlo 17 divadelních představení, 18 koncertů, 13 divadelních představení pro děti, 18 přednášek, 14 pořadů pro seniory, 9 školních programů, jedna soutěž a festival a 3 kurzy aranžování.<sup>170</sup> Ze

---

<sup>167</sup>Ve znamení architektury, *Týdeník Mělnicko* [online] Týdeník Mělnicko, Mělník, 2007, č. 39 [vid. 2013-10-1]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=9122](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=9122)>.

<sup>168</sup>DOHNAL, J., Městská památková zóna Mělník v roce 2008, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 6 [vid. 2014-03-15]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE\\_noviny\\_2\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE_noviny_2_2008.pdf)>.

<sup>169</sup>Hodnocení roku 2008 V MKD Mělník, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2009, č. 3 s. 13 [vid. 2013-10-1]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%203\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%203_2009.pdf)>.

<sup>170</sup>Masarykův kulturní dům v číslech, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2009, č. 3 s. 5 [vid. 2014-04-12]. Dostupné

statistik lze podle Ing. Vajchra vyčíst, že lidé měli spíše zájem o levnější, alternativní formy kultury, než dražší pořady. Největší návštěvnost tedy měly akce, které se nemusely platit. Ředitel Ing. Vajch hodnotil i nadále situaci pozitivně, jelikož kvalita divadelních představení se podařila udržet. Mírný pokles divadelní návštěvnosti byl podle něj zapříčiněn ekonomickou situací občanů a také dramaturgicky odvážnými kousky, které tolik nelákají. V divadelních představeních pro děti se podařilo oslovit mladší věkovou kategorii dětí a v tomto trendu mělo MKDM pokračovat. Nejúspěšnější byl jako každý rok cyklus Divadlo dětem. Problém Ing. Vajchr viděl v oslovení starších dětí a dospívající mládeže. Podobně se na Mělníku nedaří zlákat diváky k vážné hudbě, výjimkou byl a je vánoční koncert pořádaný ve spolupráci s panem Lobkowiczem. Jinak MKDM v té době nabízela širokou škálu žánrů, návštěvnost se podařilo udržet.<sup>171</sup>

Zájemci o kulturní akce se mohli v tomto roce například zúčastnit připomenutí 65. výročí bitvy u Sokolova. O proslov k této akci se postaral Martin Štěpánek. Jeho slova popisovaly zážitek z průběhu natáčení filmu, který se měl stát nejdražším československým filmem všech dob. Tato slova musela na každého zapůsobit a vést k zamyšlení. Film měl popisovat rekonstrukci bitvy u Sokolova. A právě autor projevu Martin Štěpánek měl ztvárnit roli npor. Otakara Jaroše. Až na místě, kde se odehrála bitva, pochopil, že film, ve kterém bude účinkovat, nebude historicko - dokumentární, ale propagovaná vědomá lež.<sup>172</sup>

Došlo také na ukončení hudebního cyklu Sezóna vážné hudby 2007/2008, o kterou pečoval MKD. O uzavření celé akce se postaralo

---

z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%203\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%203_2009.pdf)>.

<sup>171</sup>VAJCHR, R. Hodnocení roku 2008 V MKD Mělník, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2009, č. 3 s. 13 [vid. 2013-10-1]. Dostupné z: [http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%203\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%203_2009.pdf).

<sup>172</sup> Projev Martina Štěpánka při příležitosti 65. výročí bitvy u Sokolova, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 4, s. 3 [vid. 2014-4-1]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1218](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1218)>.

nevšedním koncertem Kvarteto Apollon. Nad touto zajímavou podívanou převzal záštitu starosta Mgr. Miroslav Neumann. Akce se stala zajímavou nejen díky Kvartetu Apollon, ale i místu konání. Koncert se netradičně odehrál na radničním dvoře na náměstí Míru.<sup>173</sup> Dříve se fanoušků vážné hudby představil například i houslový virtuos Pavel Eret.<sup>174</sup>

Během letních měsíců proběhl druhý ročník Mělnického kulturního léta. Ten prokázal podle ředitele Ing. Radima Vajchra životaschopnost této akce. Akce vyvolala u místních obyvatel a hostů pozitivní ohlasy. Zároveň přispěla k většímu zájmu o dění na náměstí.<sup>175</sup>

Opomenuti nebyli ani mladší občané města Mělníka. Konal se druhý ročník akce „Vzdělání 2008“, na které se prezentovalo 30 středních škol. Ty se tak snažily oslovit žáky 9. tříd. Na této akci se kromě MKD podílel také Úřad práce Mělník.

Pro tento rok se stal velmi důležitým měsíc červenec. Konkrétně 16. července se konečně Ministerstvo kultury prohlásilo a prohlásilo Masarykův kulturní dům v Mělníku za státem chráněnou kulturní památku. Tím bylo naplněno pětileté úsilí pracovníků památkové péče. Tato funkcionalistická stavba dosáhla umístění na prestižním seznamu chráněného kulturního dědictví naší země.

---

<sup>173</sup> Apollon zahraje na radničním dvoře, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 6, [vid. 2014-2-2]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%206\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%206_2008.pdf)>.

<sup>174</sup> Klasická hudba MKD Mělník, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 2, s. 11 [vid. 2014-03-15]. Dostupné z: Masarykův kulturní dům prohlášen <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE\\_noviny\\_2\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE_noviny_2_2008.pdf)>.

<sup>175</sup> VAJCHR, R., Ohlédnutí za Mělnickým kulturním létem, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 10, s. 12 [vid. 2014-4-10]. Dostupné z: [http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%2010\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%2010_2008.pdf).

Současně byla do památkové ochrany zahrnuta socha prezidenta osvoboditele T. G. Masaryka (bronzový odlitek) a také okolní „Tykalovy“ sady.<sup>176</sup>

Rok 2009 se mohl pochlubit několikrát vyprodaným celým sálem. Jednalo se o kvalitní tituly. První byl vyprodán koncert Hany Zagorové, dále představení *Jakub a jeho pán*, *Hrdý Budžeš*, *Lod' bratří Formanů* a nejrychleji vyprodané se stalo představení *Járy Cimrmana*. Mezi koncerty byl nejúspěšnější mimořádný koncert Jaroslava Svěceného.

Důležitou součástí činnosti MKD byly a nadále jsou výstavy. V této době měli vystavovatelé k dispozici tři prostory pro jejich výtvy. Vystavovat se mohlo v tzv. kavárně v přízemí, vstupní hale či v 1. patře, kde se nacházel výstavní sál. Lze říci, že každý měsíc se zde návštěvníci mohli setkat s novou výstavou. Nejvýznamnější pořádanou výstavou se stala *Voda v životě lidí*, jenž představovala umělecká díla malířů 19. a 20. století.<sup>177</sup>

Za zmínku stojí i situace kolem mělnického vinobraní. Mělnické vinobraní se v roce 2009 muselo přizpůsobit rozsáhlým stavebním úpravám v centru města. Ty probíhaly i na náměstí Míru, kde vždy stála hlavní scéna. Zastupitelstvo dokonce dvakrát uvažovalo, že z těchto důvodů celou akci zruší. Naštěstí bylo rozhodnuto nepřerušit dlouhodobou tradici a vinobraní 2009 se uskutečnilo. Akce se nakonec odehrála v plném rozsahu, změnou prošly jednotlivé zóny. Hlavní scéna byla sestavena na náměstí Karla IV., kde jindy bývají pouze pouťové atrakce.<sup>178</sup>

---

<sup>176</sup> Masarykův kulturní dům prohlášen národní památkou, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 9, s. 5 [vid. 2014-4-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%2009\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%2009_2008.pdf)>.

<sup>177</sup> VAJCHR, R., Několikrát jsme mohli na plakáty umístit přelepku vyprodáno, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník 2010, č. 1, s. 15 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%201\\_2010.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%201_2010.pdf)>.

<sup>178</sup> VAJCHR, R., Mělnické vinobraní-letos trošku jinak, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2009, č. 7 – 8 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z: <

Pokud se zaměříme na technické záležitosti Masarykova kulturního domu, v roce 2009 jak již bylo zmíněno, byl dokončen vnější kamerový systém a rekonstrukce světelného parku. Prováděly se úpravy zvukového systému a uskutečnily se další kroky k instalaci zdokonalené videoprojekce. Modernizací prošla také počítačová síť spolu s Wi-Fi přístupovými body. Úpravy se dočkala také dešťová kanalizace.<sup>179</sup>

Pokud se podíváme na rok 2010, nejvýznamnějšími pořádanými událostmi podle ředitele Radima Vajchra se stala výstava pořádaná ve spolupráci s Českými přístavy s.r.o. K této výstavě byla vydána i publikace s názvem *Zima v obrazech českých malířů*. Na akci byly vystaveny obrazy umělců 19. a 20. století a opět se dařilo vyprodat i některá divadelní představení. Velký ohlas opět sklidilo Divadlo dětem.

Masarykův kulturní dům se snaží udržet dětské diváky, jelikož si je vědom, že je důležité v dětech pěstovat už od raných let zájem o kulturu a zejména dobrý vztah k divadlu. MKD tak pak pod rukama vyrůstá nová generace, která divadelní představení jistě bude navštěvovat i v dospělosti. Nadále přetrvával nevyřešený problém jak oslovit dospívající mládež, která nejeví o tento typ kultury zájem. Podařilo se alespoň vytvořit tradici klubu mladého diváka, který se dodnes pořádá ve spolupráci s Gymnáziem Jana Palacha Mělník. I nadále se Masarykův kulturní dům snaží podporovat koncerty různých žánrů.

Nezapomnělo se ani na pravidelné výstavy. Bylo otevřeno nově foyer v prvním patře jako náhrada za zrušenou galerii. V tomto roce se také podařilo vypracovat projekt multifunkčního sálu v prvním patře. O této možnosti se mluvilo již třicet let. Nutné úpravy pro tento projekt obnášely zesílení stropů na požadovanou nosnost a další nezbytné úpravy. Ty omezily část provozu MKD, jenž se odehrával v prvním patře, což se odrazilo i na ekonomické stránce loňského roku. Přesto se nadále

---

[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8_2009.pdf)>.

<sup>179</sup> VAJCHR, R., Několikrát jsme mohli na plakáty umístit přelepku vyprodáno, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2010, č.1, s. 15 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z:<  
[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%201\\_2010.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%201_2010.pdf)>.

podařilo udržet velmi dobrou návštěvnost akcí a zachovat pestrý program.<sup>180</sup>

Rok 2011 se nesl v duchu oslav 75. výročí otevření Masarykova kulturního domu. K tomu to výročí se samozřejmě uspořádala série akcí týkajících se existence MKD a jeho činnosti. Cyklus akcí, který trval celý rok, odstartoval přednáškou představující základní milníky historie MKD. Následně se konal koncert Collegia českých filharmoniků s houslovým virtuosem Pavlem Eretem s názvem Romantické housle-pocta MKD. Proběhla také přednáška věnující se funkcionalismu a jeho vlivu v architektuře. Tím se návštěvník seznámil s období, ve kterém vznikla budova Masarykova kulturního domu.

V tomto roce se neuskutečnila každoroční akce Setkání rodáků a přátel měst. Jistou formou náhrady se stalo setkání příznivců a přátel Masarykova kulturního domu. Vrcholem oslav se stalo otevření nového tanečního sálu.<sup>181</sup>

Ten se začal ihned využívat. Konal se zde dechovkový sál, dvakrát týdně se pořádaly taneční kurzy pořádané Taneční školou manželů Kvasničkových a již bylo v plánu několik plesů. Taneční sál má 225 m<sup>2</sup>, novou dřevěnou podlahu a multifunkční pódium (osvětlené, ozvučené), což je využitelné ze dvou míst podle potřeb akce. Z bývalé učebny vzniklo místo využívané pro catering. V sále je 120 míst k sezení a dalších 80 ve foyer ve vestibulu. Úprav se dočkaly také divadelní balkony. V plném provozu již byla také nová kavárna s novým personálem, jenž je přístupná během všech akcí. Ta se oproti dřívější kavárně rozšířila v přízemí o jednu místnost (bývalá kancelář ředitele). Město celkem do

<sup>180</sup>VAJCHR, R., Výpis z výročních zpráv odborů a organizací MÚ za rok 2010, Masarykův kulturní dům, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2011, č. 3. s. 11. [vid. 2014-3-9]. Dostupné z:<  
[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203_2011.pdf)>.

<sup>181</sup>VAJCHR, R., Oslavy 75. výročí otevření Masarykova kulturního domu Mělník, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2001, č. 3, s. 24 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z:<  
[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203_2011.pdf)>.

úprav mělo v plánu investovat 2 750 000 korun.<sup>182</sup> Následující rok byla dokončena oprava střechy a rekonstrukce, takže Masarykův kulturní dům získal svůj původní vzhled.<sup>183</sup>

V roce 2011 došlo kromě stavebních úprav ke změně ve vedení MKD. „RM odvolává z důvodů vážných manažerských pochybení z funkce ředitele MKD Mělník Ing. Radima Vajchra, a to ke dni 28. 2. 2011. RM pověřuje do doby jmenování nového ředitele řízením MKD Mělník od 1. 3. 2011 pí. Helenu Kyplovou“.<sup>184</sup>

Dalším krokem bylo uskutečnit výběrové řízení na obsazení funkce ředitele MKD Mělník. Rada města Mělníka, ale 28. března 2011 zrušila výběrové řízení na post ředitele Masarykova kulturního domu.

Existoval zde totiž záměr sloučit všechna kulturní zařízení do jedné organizace. Zvolený ředitel by tak byl nově jmenován a záhy odvolán, jelikož by došlo v rámci reorganizace ke zrušení jeho pozice. To by bylo vůči němu neslušné. Záměrem města bylo sloučit knihovnu, kulturní dům, turistické a informační centrum v jednu organizaci. Vznikl by tak efektivní systém, který by pokryl všechny kulturní potřeby města. Zajistila by se lepší koordinace a spolupráce mezi institucemi, snížily by se personální náklady a z toho ušetřené peníze by putovaly na pokrytí nákladů nově vzniklé organizace.<sup>185</sup>

<sup>182</sup>VAVŘINOVÁ, H., Masarykův kulturní dům projde proměnou, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2011, č. 7 - 8, s. 9 [vid. 2014-2-22]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%207a8\\_2011%20web.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%207a8_2011%20web.pdf)>.

<sup>183</sup>KYMPLOVA, H., Masarykův kulturní dům v roce 2011, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2012, č. 4, s. 9. [vid. 2014-2-22]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204\\_2012%20WEB.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204_2012%20WEB.pdf)>.

<sup>184</sup>Z jednání rady města, *Mělnická radnice*, [online], Mělník: Mělnická radnice, 2011, č. 4, s. 3 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%204\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%204_2011.pdf)>.

<sup>185</sup>MIKEŠ, C., Zrušení výběrového řízení na ředitele Masarykova domu Mělník, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2001, č. 5, s. 4 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%205\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%205_2011.pdf)>.



Jaké jiné akce kromě těch, co souvisely s oslavou výročí, probíhaly roku 2011 nejlépe, vystihl novinový článek pí Kyplové, v němž shrnula plán a nejdůležitější události týkající se Masarykova kulturního domu. Na divadelním programu se vždy jednou za měsíc objevilo představení jednoho z pražských divadel a své zastoupení měla i ochotnická divadla. Hudební nabídka byla poněkud pestřejší. V Masarykově kulturním domě mohl kulturní nadšenec navštívit swingové středy, dechovkové středeční Odpoledne pro seniory, folklórový koncert či tři večery věnované jazzu. Poslechnout si kapelu v irském a keltském hudebním stylu či koncert Věry Špinarové. Nechyběly ani cestovatelské přednášky. Vzhledem k úpravám prostoru kulturního domu bylo přesunuto místo pro předprodej vstupenek.<sup>186</sup> I přes tyto opravy a úpravy se nadále konaly tradiční akce jako Vinná noc, Den města, Vzdělávání, Divadlo dětem, jazykové kurzy atd. Další aktivitou se stalo pronajímání prostorů MKD organizacím a spolkům, které měly s MKD dobré dlouhodobé vztahy. Prostory mohly například využít ke zkouškám (Jarošovci, pěvecký soubor Chrapot...)<sup>187</sup>

#### **4.2. VZNIK MĚLNICKÉHO KULTURNÍHO CENTRA A JEHO PRVNÍ KROKY**

V roce 2012 přestal být Masarykův kulturní dům příspěvkovou organizací. Zastupitelstvo a rada města Mělníka schválila založení obecně prospěšné společnosti Mělnické kulturní centrum spolu s její zakládající listinou od 1. 1. 2012. Na post ředitele o.p.s. Mělnického kulturního centra od 1. 2. 2012 schválilo jmenovat Mgr. Radku Kareisovou.<sup>188</sup>

<sup>186</sup>KYMPLOVÁ, H., Zpráva o stavu MKD Mělník, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2011, č. 11, s.18 [vid. 2014-2-22]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%2011\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%2011_2011.pdf)>.

<sup>187</sup>KYMPLOVÁ, H., Masarykův kulturní dům v roce 2011, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2012, č. 4, s. 9 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204\\_2012%20WEB.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204_2012%20WEB.pdf)>.

<sup>188</sup>Z jednání zastupitelstva a rady města, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2012, č. 1, s. 3 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/RADNICE%20noviny%201\\_2012.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/RADNICE%20noviny%201_2012.pdf)>.

Mělnické kulturní centrum bylo vytvořeno za účelem rozvíjet, podporovat a realizovat kulturní dění na Mělníku. Zřizovatelem této společnosti se stalo město Mělník. Mělnické kulturní centrum, zkráceně Mekuc, postupně převzalo pod svá křídla činnost a koordinovaně zajišťuje činnost bývalých příspěvkových organizací Masarykova kulturního domu Mělník (1. června 2012) a Městské knihovny (1. července 2012). Také je provozovatelem Turistického a informačního střediska (1. října 2012) a galerie Ve věži. Tyto zmíněné složky jsou soustředěny v novém kulturním centru. To je garantem pořádaných kulturních akcí. Podává informace o přípravě a průběhu akcí, celkově o kulturním a společenském životě na Mělníku. Jelikož městská knihovna i galerie Ve věži značně přispívaly a přispívají ke kulturnímu vyžití mělnických obyvatel, zasloužily si v této práci samostatnou kapitolu.

Jedním z prvních záměrů Mekuc bylo vytvořit databázi kontaktů. Pokud by se člověk chtěl dovědět, co se děje v kultuře na Mělníku, zaslal by svoji emailovou adresu na speciální emailovou adresu Mekuc. Z této adresy by mu pak byly pravidelně zasílány veškeré informace o pořádaných akcích. Touto cestou také může vyjadřovat své názory a připomínky. Tím provozovateli zajistí zpětnou vazbu.

Pro lepší zapamatovatelnost a podání jasné informace o tom, že bývalé instituce patří pod jednu společnost, byl vytvořen jednotný vizuální styl, kterým se společnost prezentuje. Podle vítězného návrhu jsou navrženy webové stránky Mekuc i informační systém Masarykova kulturního domu tedy propagační materiály a programy.

Komunikaci s veřejností se rozšířila o oslovení neziskových organizací, jež se samy věnují poskytováním služeb a jiných kulturních aktivit. Rozšířila se také nabídka městské knihovny. Kromě zapůjčených knih a pravidelných informací o novinkách má být čtenáři umožněno zúčastnit se autorských čtení, debat či diskuzních večerů. Galerie ve Věži i nadále zůstala čajovnou a zároveň galerií. Pro návštěvníky jsou připravovány kvalitní výstavy současného umění s doprovodnými programy, samozřejmě připravované ve spolupráci s autory děl.

Turistické informační centrum, zkráceně TIC nadále poskytuje turistické informace a pro neziskové organizace představuje jakýsi uzel sdružující a poskytující dostupně informace o kulturním dění na Mělníku.<sup>189</sup>

Mekuc se snaží udržet kvalitní a úspěšné prvky kulturního programu MKD. Páteří připravovaných kulturních programů zůstala divadelní představení a koncerty. Spolupráce se nově podařila navázat se Švandovým divadlem, dále se spolupracuje s Divadlem v Dlouhé, Divadlem ABC a menšími scénami jako je Divadlo Ungelt či Mlejn. Akce pro děti Divadlo dětem se nově připravuje ve spolupráci s Novým divadlem.

V prosinci 2012 se uskutečnil velký vánoční koncert skupiny Javory. Na své si stále přijdou fanoušci vážné hudby i příznivci cestovatelských přednášek či umění. Pro ty každé pondělí probíhaly přednášky o výtvarném umění a nově o architektuře. Úterky patřily kinokavárně, kde se promítaly dokumentární filmy a konaly se pravidelné čtení.

Mekuc mělo v září roku 2012 za sebou první ročník Mekul (Mělnické kulturní léto), které u návštěvníků a obyvatel města vyvolalo pozitivní ohlasy. Tento projekt vznikl na popud potřeby poskytnout obyvatelům Mělníka a zároveň i návštěvníkům města v letních měsících kulturní vyžití. Součástí projektu bylo promítání letního kina na Aušperku (8 projekcí), koncerty na náměstí Míru (5 vystoupení) a volnočasový park pro rodiny s dětmi. Jednotlivé akce dohromady oslovily téměř 6000 návštěvníků.<sup>190</sup> Nově se také od září 2012 otevřela Divadelní školička, Filmová školička a taneční kroužek Mělník. Rozšířila se spolupráce s gymnáziem Jana Palacha, které poskytlo vybavené učebny pro jazykové kurzy pořádané pod Mekuc. Mekuc založilo také Klub dobrovolníků či Klub přátel Mekuc. Mottem sezóny 2012/2013 se stala

---

<sup>189</sup>KAREISOVÁ, R., Mělnické kulturní centrum, o.p.s. se představuje, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 5, s. 8 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%205\\_2012%20WEB.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%205_2012%20WEB.pdf)>.

<sup>190</sup>Výroční zpráva Mělnického kulturního centra o. p. s. z roku 2012.

Anketa. Ta vystihla přístup Mekuc, pro který je důležitý kontakt s divákem.<sup>191</sup>

Do roku 2013 Mekuc vstoupilo jako sebevědomá společnost, která dokázala ustát první rok působení bez nějakých větších komplikací.

V červnu 2013 proběhl Evropský den hudby či dosud nezmíněný tradiční Mělnický Vrkoč (v tomto roce proběhl 15. ročník), který je pořádaný ve spolupráci Mělnickým kulturním centrem.<sup>192</sup>

Mělnické vinobraní 2013 mělo trochu jinou podobu než v předešlých letech, neslo se v hesle „Tradiční vinobraní trochu jinak“. Došlo na rozdělení scén do jednotlivých celků, které se navzájem nerušily (hudební scéna, historická scéna, vinný trh apod.). Středem a centrem vinobraní se stal vinný trh. Důraz byl kladen zejména na vína mělnických vinařů. Návštěvníci vinobraní poprvé platili vstupné pouze za hudební scény, zbylé části vinobraní byly přístupné zdarma.<sup>193</sup>

V současné době probíhá sezóna 2013/2014. Ta doposud návštěvníkům přinesla podzimní cyklus Na vlně šansonu, cyklus koncertů vokálních souborů. Poslední jmenovaný cyklus vyvrcholil v únoru koncertem kvarteta 4tet s Jiřím Kornem. Páteří letošního programu jsou divadelní představení, která mapují životní úseky významných osobností, například se diváci již seznámili či seznámí s osudem Marilyn Monroe, Edit Piaf, princem Albert v Králově řeči atd. Příznivci Karla Šípa mohou shlédnout zábavný pořad Minipárty. Nebudou chybět ani Divadelní večery Vladimíra Dědka organizované nově Novým divadlem. Pro děti jsou

<sup>191</sup>KAREISOVÁ, R., Zajímá nás, co vás baví, 2012, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2012, č. 9, s. 11 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%209\\_2012%20final.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%209_2012%20final.pdf)>.

<sup>192</sup>ČERMÁKOVÁ, L., Patnáct let ve městě s tradicí – mělnický vrkoč, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2012 č. 9, s. 11 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=114](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=114)>.

<sup>193</sup>Vajchr, R., Mělnické vinobraní 27. - 29. září 2013, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice 2013, č. 6 [vid. 2014-2-13]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=114](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=114)>.

přichystané nedělní pohádky. V této sezóně jsou nově uvedena představení pro celou rodinu. Pravidelně se konají dopolední představení pořádaná zejména pro mateřské, základní a střední školy. Na programu je i cyklus přednášek pořádaný jako minulý rok ve spolupráci se ZUŠ Mšeno. Přednášky pojednávající o dějinách umění jsou letos doplněny o cestopisné přednášky. V nabídce z minulého roku zůstala Tančírna pro milovníky tance a hudební programy pro seniory. Stejně pestrý program je připraven pro tuto sezónu v galerii Ve věži i městské knihovně.<sup>194</sup>

Na závěr této kapitoly by bylo vhodné říci, že během těchto čtrnácti let se ve funkci ředitele vystřídali čtyři osobnosti. Každý pracoval s jinou vizí, za různých podmínek a měl k dispozici jiné prostředky. Musel se vypořádat s tím, co v tu chvíli mělnické obyvatelé zajímalo a přitahovalo jejich pozornost. Z toho hlediska je velmi těžké porovnat, kdo nejlépe pečoval o dění v Masarykově kulturním domě.

Jak již bylo řečeno, od 1. srpna 2006, převzal místo ředitele po Mgr. Janě Dětinské Ing. Vajchr. Oproti Ing. Vajchrovi Mgr. Dětinská pečovala o kulturní vyžití mělnických občanů v ne příliš jednoduchém období. MKD byl při jejím nástupu zanedbán a na případné úpravy a rekonstrukce nebylo mnoho finančních prostředků. Skoro veškeré změny se musely provádět po malých krocích. Pokud bychom se zaměřili na tisk, ve srovnání s následujícími lety a ostatními kulturními institucemi (neratovický kulturní dům, kralupský kulturní dům, se krom pravidelně uváděných programů MKD příliš neinformovalo o tom, co se právě v MKD děje a jak moc jsou představení a ostatní akce úspěšné. Samotný program nebyl natolik pestrý, což mohlo být také způsobeno tím, že se stále hledal směr, který by kulturní nadšence opět přivedl do prostor MKD. Toto období je vnímáno negativně vzhledem k pravidelným výprodejům, které se v prostorách MKD pořádaly. Vzhledem k ekonomické situaci, ale nebylo příliš možné uvažovat nad jinými

---

<sup>194</sup>Kareisová, R., Nová sezóna v Mekuc, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2013, č. 9. s. 15 [vid. 2014-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=114](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=114)>.

východisky, jak využít prostory kulturního domu. Prodeje se postupně začaly omezovat a zároveň se zvyšoval zájem o kulturu a i samotná kulturní činnost začala rozkvétat.

Ing. Vajchr po nástupu do funkce ředitele považoval za nutné změnit atmosféru kolem MKDM. Z nepřístupného chrámu umění se snažil udělat otevřenou platformu. Pustil se do nutných úprav prostoru MKD a zázemí. Povedlo se mu přes velký odpor zastupitelstva prosadit vybudování multifunkčního sálu v prvním patře (návrh byl 4x odložen, jednou zamítnut a až po havarijním uzavření MKD na pošesté schválen). Tím, dospěl k tomu, co nebylo možné za třicet let zrealizovat. Ze špatně využitelných prostor vytvořil prostory sloužící k něčemu prospěšnému. Další krok, který se mu povedl uskutečnit, byla transformace z příspěvkové organizace na o.p.s. To, co se mu nepodařilo splnit podle představ, bylo dobudování kompletního zázemí MKD. Masarykův kulturní dům měl fungovat nejen jako předkladatel kulturních akcí, ale také jako servisní organizace pro každého, kdo měl chuť a snahu něco smysluplného v oblasti kultury dělat. Tuto koncepci se podle Ing. Vajchra podařilo celkem naplnit, i když už bez jeho účasti. Jak již bylo řečeno, Ing. Vajchr byl obviněn z vážných manažerských obvinění a sesazen z funkce ředitele. Tato kauza nakonec dopadla omluvou Ing. Vajchrovi ze strany města za obvinění vznesená při jeho odvolání. Obvinění muselo město označit za nepravdivé.

V období, kdy probíhala volba nového ředitele, zastupovala tuto funkci v MKD pí Helena Kyplová. V té době musela být zároveň ředitelkou i produkční. Paní Kymlová nastoupila již do naplánované sezóny. Převzala tedy vypracovaný program. Následující sezónu již musela sestavit sama. Při rozhodování pro ni byl samozřejmě důležitý rozpočet a obměna repertoáru. Snahou také bylo oslovit co nejširší spektrum diváků. Prioritou zde nebyla alternativa, ale návštěvnost. To, co MKD vytěžilo z velké návštěvnosti zejména z pořádání divadelních představení, použilo na hrazení honoráře na vážnou hudbu, která se potýkala s malou návštěvností. Divadelní představení měla zpočátku v režii výjezdní

divadla, která většinou přijela s představeními komediálního charakteru. Výjezdní divadla následně vystřídala vystoupení kamenných divadel. Jednalo se například o vystoupení Divadla Na Fidlovačce či Divadla Bez zábradlí. Na prknech MKD se představila i moravská divadla nebo divadelní spolek Frída. Ten zde vystoupil během roku třikrát. Pořádaly se folkové cykly, ale ty nebyly výrazně úspěšné. Průměrně vystoupení navštívilo okolo 150 lidí. Pí Kyplová se musela vypořádat s nelehkou situací a to provozovat MKD i při probíhajících úpravách tak, aby technické práce narušovaly co nejméně chod plánovaných kulturních akcí.

Během jejího působení bylo dovršeno to, co začal bývalý ředitel Ing. Vajchr. Jednalo se o otevření multifunkčního sálu, což je považováno za jednu z nejdůležitějších událostí tohoto období.<sup>195</sup>

Po skoro necelém roce byla do funkce ředitele Masarykova kulturního domu a zároveň o.p.s. Mělnického kulturního centra jmenována Ing. Radka Kareisová. Ta se od předešlých ředitelů liší tím, že nepochází z Mělníka a mohla tedy danou kulturní situaci pozorovat nezávislým pohledem, zároveň se ale celý život profesně věnuje oblasti kultury. Jejím cílem bylo podobně jako u pana Vajchra kulturní dům více otevřít lidem. Při svém nástupu cítila, že je kulturní dům odosobněn, v průběhu dne se zde pohybovalo málo lidí. Proto pro ni bylo prvním úkolem vytvořit z Masarykova kulturního domu otevřené komunitní centrum, kde se lidé rádi setkávají. Začala proto spolupracovat s mělnickými spolky a sdruženími jako je např. Studio Eko-Logika či Tmelník, spolupráce byla prohloubena také s Novým divadlem a Jarošovci, pro něž je MKD domovskou scénou. Ve spolupráci s nimi probíhají v kulturním domě různé odpolední volnočasové aktivity související s kulturou (divadelní a filmová školička, zkoušky tanečního kroužku, atd.) Lidé se mohou scházet také v kavárně, která je nyní otevřena každý všední den.

---

<sup>195</sup>Téma: *Vedení Masarykova kulturního domu*, Interview s Helenou Kyplovou, produkční Masarykova kulturního domu, Mělník 27. 3. 2014.

Po příchodu nového vedení kulturního centra došlo také k částečné proměně programové nabídky v kulturním domě. Zvýšil se počet nabízených programů. Vedle pravidelných divadelních představení, žánrově rozličných koncertních cyklů, přednášek a pořadů pro seniory jsou nabízeny celoročně pořady pro děti a další programy, které jsou určeny spíše pro užší skupinu zájemců, jako jsou odborné přednášky o umění, besedy s režiséry dokumentárních filmů, koncerty vážné hudby, čtení, apod. Kulturní centrum podporuje také divadelní amatérské soubory a poskytuje jim prostor k prezentaci v rámci Divadelních večerů Vladimíra Dědka a přehlídky Divadlo dětem. Změna dramaturgie souvisí částečně také s tím, že Masarykův kulturní dům je nově součástí společnosti, která provozuje zároveň městskou knihovnu, galerii Ve Věži a Turistické informační centrum. Zřejmě je tedy snaha některé programy propojovat s dalšími pobočkami. V rámci celorepublikové akce Noc s Andersenem je tak například nabízen nejen program v knihovně, ale zároveň také divadelní představení v MKD apod.

Při přípravě programové nabídky je důraz kladen především na kvalitu programů a poskytnutých služeb, která je pro novou ředitelku prioritou, přestože je nutné počítat s tím, že některé pořady časem zaniknout a bude nutné nabídnout jiné.

Vedle změny programové nabídky byla další prioritou paní ředitelky změna přístupu k propagaci nabízených pořadů. V této souvislosti vznikl nový vizuální styl společnosti, pravidelně jsou tištěny programové tiskoviny distribuované po celém regionu, byly vytvořeny nové webové stránky a s veřejností společnost komunikuje také prostřednictvím FB profilu. Zaveden byl on-line prodej a rezervace vstupenek, společnost informuje veřejnost také prostřednictvím direct mailingu.

Ředitelka Kareisová je přesvědčena o tom, že kulturní domy mají sloužit především kultuře, vzdělávání a volnočasovým aktivitám. V žádném případě nechce, aby se opět stal MKD prodejním místem, jak tomu bylo v předchozích letech.



Do budoucna se nová ředitelka bude snažit zachovat kvalitu služeb, což by se dalo považovat za nový přístup oproti předešlému vedení. Podle Ing. Kareisové je kulturní dění na Mělníku v současné době velmi živé a nabídka programů bohatá, především díky podpoře města a velmi aktivnímu přístupu občanské společnosti, která se na kulturních aktivitách výrazně podílí. K zachování této příznivé situace by chtěla ředitelka MKD přispívat co nejdéle.<sup>196</sup>

### 4.3. MĚLNICKÁ KNIHOVNA

První veřejná knihovna na Mělníku vznikla v roce 1846 z příspěvků vlastenecky založených občanů.<sup>197</sup> Tím, že se město Mělník stalo zakládajícím členem Matice české, mohla být knihovna vybavena všemi dostupnými knihami.<sup>198</sup> Během Bachova absolutismu se činnost knihovny pozastavila a její stav se velmi zhoršil. O tom, co se bude dít s knihovnou dál, se začalo mluvit až díky Františku Vinklerovi, který v obecním zastupitelství prosadil usnesení týkající se knihovny. Jeho slova nebyla dlouho vyslyšena.<sup>199</sup> Až v roce 1883 konečně městské zastupitelstvo povolilo přispívání 100 zl. ročně na doplňování knihovny, dále schválila nové vypracování knihovniho domáčího. Přesto měla knihovna stále nedostačující fond.<sup>200</sup> S novým návrhem, který by knihovnu přetvořil tak, aby vyhovovala všem požadavkům na ni kladeným, přišel Sokol. Městská knihovna se měla sloučit se spolkovými knihovnami a zároveň by vykonávala funkci městské i okresní knihovny.<sup>201</sup> Od roku 1900 můžeme mluvit o Okresní knihovně Františka Palackého. Ta knihy rozšířila i do vesnic, kde neměli knihovnu nebo jen velmi omezený fond.<sup>202</sup> Dalším krokem se stalo otevření veřejné knihovny a čítárny. K tomuto počínu byla vytvořena čítárenská komise. Čítárna nakonec byla otevřena a pod její

<sup>196</sup>Téma: *Vedení Masarykova kulturního domu*, Interview s Mgr. Radkou Kareisovou, ředitelkou Mělnického kulturního centra o.p.s., Mělník 27. 3. 2014.

<sup>197</sup>LUMPEOVÁ, H., *Vývoj, současný stav a perspektivy Okresní knihovny v Mělníku: Diplomová práce*. 1990, s. 9.

<sup>198</sup>Tamt., s. 10.

<sup>199</sup>Tamt., s. 11.

<sup>200</sup>Tamt., s. 12.

<sup>201</sup>Tamt., s. 13.

<sup>202</sup>Tamt., s. 20.

správu spadala i Okresní knihovna Františka Palackého (1909) a později se přidala také městská knihovna (1914).<sup>203</sup> Během 1. světové války byla čítárenská komise zrušena, kulturní pracovníci byli pod dohledem, knihovny byly podrobovány častým revizím. Od roku 1915 byla uzavřena městská knihovna i veřejná čítárna. Po roce 1919 pokračovatelem čítárenské komise stal Okresní osvětový sbor. Po dlouhé době byla nakonec čítárna i knihovna opět otevřena. Stalo se tak na základě vydaného zákona o veřejných knihovnách.<sup>204</sup> Knihovníkem se stal Josef Stáhlík.<sup>205</sup> V roce 1936 knihovna získala své místo v Masarykově kulturním domě. Poté co se Josef Stáhlík vzdal své funkce, vystřídalo se v této funkci několik lidí, ale profesionálním knihovníkem byl až Josef Pelikán.<sup>206</sup> V budově MKD knihovna fungovala až do roku 1980. Od roku 1981 knihovna sídlí ve vile Karole, nacházející se v historické části města.<sup>207</sup> V lednu 2000 se zřizovatelem knihovny stalo město Mělník.<sup>208</sup> Od tohoto roku začal také v Městské knihovně fungovat automatizovaný výpůjční systém. Všem čtenářům byly postupně vyměněny papírové legitimizace za nové s čárovým kódem. Evidence výpůjček pak probíhá pomocí snímacího scanneru. Díky novému systému si knihovna může vést různé statistické výstupy například, která kniha je nejžádanější či z jaké školy chodí nejvíce žáků do knihovny.<sup>209</sup>

V roce 2009 činnost knihovny ovlivnila probíhající revitalizací historického centra. Čtenáři se museli vypořádat s rozkopanými přístupovými cestami do knihovny. Samotná budova prošla také obnovou. Jednalo se o opravu oken, fasády a rekonstrukci sociálních zařízení v celé budově. Musely být omezeny besedy pro školy. Knihovna se mimo jiné připojila k tradičním celostátním akcím jako je Týden knihoven či Měsíc

---

<sup>203</sup> LUMPEOVÁ, H., *Vývoj, současný stav a perspektivy Okresní knihovny v Mělníku: Diplomová práce*. 1990, s. 23.

<sup>204</sup> Tamt., s. 24 - 25.

<sup>205</sup> Tamt., s. 26.

<sup>206</sup> Tamt., s. 28 - 29

<sup>207</sup> Tamt., s. 38

<sup>208</sup> Mělnické kulturní centrum, o. p. s.: *Historie Knihovny* [online], [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.mekuc.cz/misto/knihovna/>.

<sup>209</sup> LUMPEOVÁ, H., *Městská knihovna Mělník informuje o činnosti, Mělnická radnice*, Mělník, č. 5, s. 3., 2000.

knihoven. Městská knihovna v tomto roce získala grant z fondu Středočeského krajského úřadu na renovaci a rozšíření technického vybavení informačního centra.<sup>210</sup>

Od 1.7.2012 je knihovna součástí Mělnického kulturního centra o.p.s.<sup>211</sup> Ve stejném roce se uzavřelo Informační centrum, jehož činnost byla přesunuta do studijního oddělení knihovny.<sup>212</sup>

Městská knihovna Mělník má v současné době ve vile Karole celkem čtyři oddělení. Jedná se o oddělení pro dospělé, oddělení pro studující a oddělení pro děti a mládež do 15 let. Čtenáři mají také k dispozici informační centrum, kde je k dispozici internet a kopírka. Městská knihovna má na Mělníku dvě pobočky; jednou je knihovna na Slovanech naproti mateřské školce, druhou je pobočka na Chloumku nacházející se v budově rodinného centra. Tyto pobočky bývají čtenářům zpřístupněny vždy jedno odpoledne v týdnu.<sup>213</sup> Knihovna se snaží být co nejvíce aktivní, a proto připravuje pro čtenáře řadu programů. Dětem nabízí Klub mladého čtenáře, který má děti motivovat k četbě. Čtenáři se mohou také nově aktivně podílet na výběru knih, které knihovna zakoupí. Kromě toho knihovna zapojuje do řady celorepublikových akcí jako je Rosteme s knihou, Celé Česko čte dětem, Čtení pomáhá atd.

#### 4.4. GALERIE VE VĚŽI

Galerie ve věži se nachází v Pražské bráně, která je umístěna v historickém jádru města Mělníka. Pochází z přelomu pozdní gotiky a renesance. Tato informace je získána z nejhezčí části architektonické výzdoby věže brány - a tou je ciferník. Na portálku kolem ciferníku hodin je uvedeno datum 1536. Podle autora článku Františka Purše se stavebně Pražská brána jeví „ jako hranolová věž architektonicky zvenku

---

<sup>210</sup> LUMPEOVÁ, H., Výpis z výročních zpráv odborů a organizací MÚ za rok 2009: Městská knihovna Mělník, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 2, s. 12, 2010.

<sup>211</sup> Mělnické kulturní centrum, o. p. s.: Historie Knihovny [online], [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.mekuc.cz/misto/knihovna/>.

<sup>212</sup> KREISOVÁ, R., Zajímá nás, co vás baví, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 9, s. 11, 2012.

<sup>213</sup> LUMPEOVÁ, H., Výpis z výročních zpráv odborů a organizací MÚ za rok 2009: Městská knihovna Mělník, *Mělnická radnice*, Mělník, č. 2, s. 12, 2010.

členěná dvěma římsami jednoduchého gotického profilu. Vnitřek je osvětlen okny, která mají v nejvyšším ještě přístupném patře renesanční ostění a uvnitř kamenné sedile. Další okénka v nižších patrech jsou prostá štěrbinová. Směrem k předbraní a k jihu se zachovaly střílny klíčového tvaru. Nejhezčím architektonickým článkem věže brány je již zmíněný portálek kolem ciferníku hodin. Vlastní průjezd bránou, kterým se vstupuje do města, je na obou koncích tvořen lomeným gotickým obloukem s prostým ostěním. Brána byla osazena na vstupní straně dřevěnými vraty, která se zde připomínají ještě roku 1836, kdy byla prodána 17. října ve dražbě. Přístup do pater brány byl původně řešen spirálovým schodištěm vybudovaným v síle severní zdi. Vstupovalo se do něho ze sousedního domu (dnes č. 111), na němž vázlo k tomu účelu břemeno, tzv. služebnost. Vstup i výstup tohoto schodiště je dnes zazděn a používá se schodiště (v přístavku), které je přístupné přímo z průjezdu brány.<sup>214</sup>

V průběhu let měnila brána svůj vzhled. Důvodem byl pravděpodobně požár roku 1652, vichřice v roce 1868 atd. Obtížnou přestavbu provedl také známý architekt Kamil Hilberta. Jednalo se o nutnou restauraci provedenou v letech 1916- 1920. Lze říci, že tímto zásahem byl Pražské bráně navrácen její původní vzhled.<sup>215</sup> V roce 2010 prošla Pražská brána zatím poslední zásadní rekonstrukcí. Proběhla důkladná oprava interiéru, přičemž bylo vyčištěno a zpřístupněno původní pozdně gotické schodiště. V hlavní etapě byl obnoven vnější plášť ve speciálním režimu restaurování. Fasáda získala nový nátěr v pískovcové

---

<sup>214</sup> ČERNICKÝ, F., Pražská brána hostí již 40 let Galerii Ve věži, *Mělnická radnice* [online]., Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 6 vid. [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%206\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%206_2008.pdf)>.

<sup>215</sup> ČERNICKÝ, F., Pražská brána hostí již 40 let Galerii Ve věži, *Mělnická radnice* [online]., Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 6 vid. [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%206\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%206_2008.pdf)>.

barvě. Dále byly provedeny zabezpečovací práce v krovu a proběhla výměna napadaných částí dřevěných konstrukcí.<sup>216</sup>

Během své existence sloužila ke střežení přístupu do města, vybírání cla, sledování produktů vnášených do města či střežení vězňů. Vězení v bráně ale nepatřilo k těm nejobávanějším. Dále plnila funkci vodárenské věže (1882 - 1925), historická část města byla tak lépe zásobovaná. Poté přestala být Pražská brána využívána a začala chátrat. Svého využití se dočkala až díky nápadu akademického malíře Vladimíra Veselého. Ten historicky cenný prostor přetvořil za pomoci svých žáků a mnohých nadšenců v jedinečnou galerii výtvarného umění. Vladimír Veselý uvádí v rozhoru pro tento článek, že počátky nebyly nejjednodušší. Postupně začal do Galerie ve věži zvat umělce z Prahy, kteří pro své výtvary nesehnali prostor. Uspořádal celkem padesát výstav a salónů s předními výtvarníky a učiteli z výtvarných škol. Ke každé uskutečněné výstavě byly vydávány plakáty a katalogy. U každé výstavy nechyběla beseda s autorem a doprovodný koncert. Během těchto úspěšných akcí se vyskytly i překážky, které představoval tzv. tiskový dohled, hrozba zavření z různých ideologických důvodů, či záměr vytvořit z galerie komerční činnost.

Průběh Galerie ve věži také ovlivňovalo střídání ředitelů v MKD, pod jehož správu Galerie ve věži spadla a nadále spadá. V současné době je charakter Galerie ve věži přizpůsoben čajovně s křesly a gauči, kde mnoho mělničanů tráví svůj volný čas. Výstavy se zde nadále pořádají, ale jen náhodně, přeci jen to není hlavním účelem těchto prostorů.<sup>217</sup> V roce 1999 proběhlo výběrové řízení na provozovatele Galerie ve věži. Z uchazečů byl vybrán galerista Miro Smolák, jehož

<sup>216</sup>DOHNAL, J., Městská památková zóna Mělník v roce 2010, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, č.12, s. 6 [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%2012\\_2010.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%2012_2010.pdf)>.

<sup>217</sup>ČERNICKÝ, F., Pražská brána hostí již 40 let Galerii Ve věži, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 6 vid. [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%206\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%206_2008.pdf)>.

záměrem bylo vybudovat ve věži muzeum. S provozem galerie a čajovny mu pomáhal Kryštof Marounek a Alexandr Atanasov. Miro Smolár po sedmi měsících galerii opustil. Marounek a Atanasov se tak sami pustili do pokračování v odkazu Vladimíra Veselého. Od roku 2000- 2008 pod jejich vedením proběhlo v Galerii ve věži na 97 výstav a zúčastnilo se 190 vystavujících. O nabízené prostory byl a je velký zájem, a proto je výstavní plán hotov na rok, někdy rok a půl dopředu. Své výtvary zde například vystavovali mělničtí umělci jako je Jaroslav Zajíček, Eduard Sitař či mělnická seskupení SKOBA, CRWAWÝ COLENO. Prostor byl také zapůjčen neziskové organizaci FOKUS věnující se znevýhodněným lidem na trhu práce. Pro zpestření nabízeného programu se začali oslovovat hudební umělce jako Jiřího Schmitzera, Radůzu či Václava Koubka. Na programu nechybělo ani autorské čtení a mimo prostory galerie probíhalo Vítání jara.<sup>218</sup> V roce 2012 oslavila Galerie ve věži 20. let a získala nového majitele. Provoz ve věži se nezměnil. Nadále zde funguje čajovna za pomoci bývalého majitele Atanasova, která krom dobrého čaje nabízí prostor pro setkání a pořádání kulturních akcí.<sup>219</sup>

Od června 2013 se stal provozovatelem Galerie ve věži Mekuc. Ten spolupracuje na sestavování programu s externí kurátorkou a výtvarnicí Silvií Gajdošíkovou. Společně se snaží oslovovat a zároveň podpořit zejména mladé umělce zabývající se současnou grafikou, ilustrací a komiksy.

Vedle mladých umělců v Pražské věži představují svoji tvorbu jednou až dvakrát do roka, také starší a zkušenější výtvarníci, jejichž tvorba je již všeobecně uznávaná.<sup>220</sup>

<sup>218</sup> ATANASOV, A., Novodobá historie galerie Ve věži, *Mělnická radnice* [online], Mělnická radnice, Mělník, 2008, č. 7 - 8 [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8_2008.pdf)>.

<sup>219</sup> ZVOLSKÝ, M., Čajovna v Pražské věži se pomalu mění, přijďte se podívat, *Mělnická radnice* [online], Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 11, s. 7 [2013- 12-12]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%2011\\_2012%20web.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%2011_2012%20web.pdf)>.

<sup>220</sup> Mělnické kulturní centrum, o. p. s.: Galerie a café Ve Věži [online], [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: < <http://www.mekuc.cz/stranka/galerie-ve-vezi/info/>>.

## 5 ZÁVĚR

Masarykův kulturní dům vznikl na základě rozvoje divadla na Mělníku. Představuje vytoužené dílo mělnických občanů. Jedná se o víceúčelový objekt, který je vhodný pro divadelní představení, koncerty či uměleckou činnost. Počátky působení nebyly, tak jako jeho vznik, vůbec jednoduché. Přesto jsou jeho první roky považované za nejúspěšnější období MKD. Docházelo k maximálnímu využití prostorů a kulturního potenciálu města. Z tohoto období máme dostatek informací, vzhledem k množství dochovaných materiálů, což svědčí i o nadšení, jež tuto dobu provázelo.

O to méně máme informací z 2. poloviny 20. století. Můžeme vycházet z událostí zaznamenaných v Kronice Osvětového domu kpt. Jaroše či novinových článků. Několik málo poznámek je uloženo v Státním oblastním archivu na Mělníku. Jednalo se o období agitace a propagace tehdejšího režimu, Sovětského Svazu a Komunistické strany. Lidé spíše tíhli ke koncertům populární hudby, než ke kvalitnímu uměleckému dílu a i tvorba se věnovala spíše „neproblémovým a angažovaným“ tématům. Vlivem politických událostí došlo k přejmenování kulturního domu nejprve na Osvětový dům kpt. Otakara Jaroše, po rozšíření jeho působnosti získal název Okresní osvětový dům kpt. Jaroše. Tak jako bylo usilováno o návrat původního názvu po druhé světové válce, pokusili se mělničtí obyvatelé na jaře 1968 tento název opět získat zpět. Podařilo se to však až po sametové revoluci v roce 1989.

S novým tisíciletím přišel větší zájem o kulturu a Masarykův kulturní dům se dočkal nutných technických a stavebních úprav. Došlo k řadě změn i v oblasti dramaturgie, což souviselo se změnami v oblasti vedení MKD. Snahou každého nového vedení a součástí jeho programového prohlášení, byl odkaz na dosažení úspěchu jakého se těšil kulturní dům během prvních let po jeho vzniku. V roce 2008 se MKD stal státem chráněnou kulturní památkou. Přestal být příspěvkovou organizací a stal

se obecně prospěšnou společností. Od roku 2012 patří pod křídla Mělnického kulturního centra (zkráceně Mekuc). Část práce věnovaná právě těmto nedávným událostem MKD je sestavena zejména z článků Mělnické radnice, Týdeníku Mělnicko a z informací, které mi poskytli bývalý ředitel MKD Ing. Radim Vajchr, současná produkční a bývalá zastupující ředitelka Helena Kyplová a Ing. Kareisová, současná ředitelka Mekuc. Tím bych jim chtěla poděkovat za ochotu a čas, který mi věnovali.

Diplomová práce představuje pro čtenáře ucelený pohled na historii a vývoj Masarykova kulturního domu. Zároveň se čtenář dozví o kulturních zájmech mělnických obyvatel od doby sahající za 19. století, až po současnost. Ráda bych touto svou prací přispěla k lepší informovanosti o historii této budovy a hlavně čtenáře přimět k zamyšlení nad tím, za jakých podmínek tato budova vznikala. Kolik společného lidského úsilí a i svých osobních financí věnovali obyvatelé Mělníka na to, aby mohli mít vlastní divadlo a kulturní zázemí. To pak bohužel během některých období sloužilo ke zcela jiným účelům, než bylo při jeho stavbě zamýšleno. Důležité ale je, že se dnes vrací ke svému původnímu účelu, odkazu jeho otců a funguje jako pevný maják kulturních vod pro mělnické občany, jak tomu bylo zamýšleno.



## 6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

### ARCHIVNÍ MATERIÁL

*Kronika Okresního osvětového domu v Mělníku.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník, 1968.

*Masarykův kulturní dům na Mělníce, Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy, 5. Ediční a propagační činnost spolku (1930 -1939), 6. Kulturní činnost spolku (1930 -1937),* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Programy Masarykova kulturního domu z 90. let,* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Přehled produkcí 1978- 2000.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy, 5. Ediční a propagační činnost spolku 1930-1939: Opis upozornění M. K. D. pro okresní úřad Mělník (30. prosinec 1938).* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Zpráva o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění JP KVČ na I. pololetí 1984: Kniha rozpočtů.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Zpráva o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění JP KVČ na I. pololetí 1985: Kniha rozpočtů.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Zpráva o činnosti a hospodaření kulturního domu kpt. O. Jaroše a plnění JP KVČ na I. pololetí 1986: Kniha rozpočtů.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Zpráva o činnosti Masarykova kulturního domu na Mělníce za dobu otevření MKD až do 31. prosince 1938., Spolek pro postavení Masarykova kulturního domu, B. spisy.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Zápis o schůzích představenstva pro postavení K. D: z let 1929-1934.* Mělník: Státní okresní archiv Mělník.

*Zápis o schůzích představenstva z let 1934 – 1938: Schůze výboru M. K. D 23. leden 1936.* Mělník: Státní okresní archiv.

*Zápisy valných hromad výboru M. K. D. z let 1938 -1940: Výroční zpráva MKD pro rok 1937,* Mělník : Státní okresní archiv Mělník.

### LITERATURA

CÍSAŘ, J., *Cesty českého amatérského divadla.* Praha: IPOS, 1998. ISBN

CHLUMSKÝ, J., *Nové divadlo 1951-2001 : 50 let souboru.* Mělník: Nové divadlo, 2001.

KILIÁN, J., *Třicetiletá válka (1618-1648), In: Mělník: Historie, kultura, lidé.* Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN

KILIÁN, J. a kolektiv autorů, *Mělník: Historie, kultura, lidé.* Praha: Nakladatelství Lidové Noviny, 2010. ISBN

RÁC, J., *Kulturní dům kpt. O. Jaroše v Mělníku: Kapitoly z kroniky*. Mělník: Okresní muzeum a KD kpt. O. Jaroše, 1986.

STÁHLÍK, J., Z dějin divadla na Mělníku. In: *Mělnicko: Z jeho života a práce: Sborník vydaný k otevření Masarykova kulturního domu na Mělníce*. Mělník: Spolek MKD, 1936.

STÁHLÍK, J., Z kulturního života na Mělnicku, In: *Výroční zpráva Spořitelny mělnické na rok 1933. : 70 let Spořitelny mělnické 1863 – 1933*. Mělník: Spořitelna Mělnická, 1934.

VALENTA, J., ŠRÁMKOVÁ, V., *Místopis českého amatérského divadla A-M*. Praha: IPOS, 2001. ISBN 80-7068-144-6.

ZELENÝ, J. B., *Masarykův Kulturní dům na Mělníce: Propagační brožura*. Mělník: Masarykův kulturní dům, 1935.

## NOVINOVÉ ZDROJE

BOUDNÝ, O., Jak dál v kultuře. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 17. říjen, roč. 30, 1991.

ČERNICKÝ, F. Furianti nejen mělničtí. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 2011, č. 16.

ČERNICKÝ, F. 75. výročí Masarykova kulturního domu aneb Několik poznámek k této události. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 2011, č. 25.

Město Mělník vyhlašuje veřejnou sbírku, Mělník: *Mělnická radnice*, 2001, č. 2.

HOUŽVA, J., Rozhovory pro. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 1992, roč. 31, 23. červenec.

HURYCH, J., VRBA, A., Masarykův kulturní dům. Mělník: *Nové Mělnicko*, 1990, č. 1.

JANSOVÁ, Z., Stav veřejné sbírky na sochu TGM. Mělník: *Mělnická radnice*, 2001, č. 7 – 8.

KREISOVÁ, R., Zajímá nás, co vás baví, Mělník: *Mělnická radnice*, č. 9, s. 11, 2012.

JANSOVÁ, Z., Oslavy 730 let města Mělníka, Mělník: *Mělnická radnice*, č. 3, 2004.

Klid před bouří. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 1991, roč. 30, 17. říjen.

Masarykova socha byla odvezena do Prahy. Mělník: *Mělnická radnice*, 2002, č. 5.

Nové divadlo Mělník – oslavy 50 let činnosti divadelního spolku ND Mělník. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 4, s. 18., 2001.

LEŠNEROVÁ, O., Ohlédnutí za rokem 2003 v MKD. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 1, s. 4., 2004.

LIŠKOVÁ, Z., Úvodník, Mělník, *Mělnická radnice*, č. 7, 1998.

LUMPEOVÁ, H., Městská knihovna Mělník informuje o činnosti. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 5, s. 3., 2000.

- LUMPEOVÁ, H., Výpis z výročních zpráv odborů a organizací MÚ za rok 2009: Městská knihovna Mělník. *Mělnická radnice*, Mělník, č. 2, s. 12, 2010.
- Vzpomínáme osmdesátého výročí. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, č. 43., 1998.
- POKORNÝ, P., „Kulturáku šéfuje Štír“. Mělník: *Týdeník Mělnicko*. Mělník, č. 29, 1990.
- POKORNÝ, P., Lucie není jen ženská. Mělník: *Mělnický týdeník*, č. 48 – 49, 1990.
- PRACOVNÍCI MKD, Kulturní dům svým návštěvníkům. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 7 – 8, s. 8, 2005.
- Prázdniny v Masarykově kulturním domě. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 9, s. 3., 2000.
- RÁC, J., T. G. Masaryk v Mělníku. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 1991, roč. 30, 17. září.
- RÁC, J., Historie vinobraní. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 1991, roč. 30, 26. září.
- RÁC, J., Mělnické vinobraní. Mělník: *Týdeník Mělnicko*, 1990, č. 34.
- Rozhodnutí městské rady. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 3/45, 1998.
- Rozhodnutí radnice města. Mělník: *Mělnická radnice*, č. 9, s. 2, 2001
- ŠŤOVÍČEK, V., Pane prezidente buďte opět vítán na Mělníce! Mělník: *Mělnická radnice*, 2002, č. 10.
- ŠŤOVÍŠEK, V., Návraty T. G. M. Mělník: *Nové Mělnicko*, 1990, č. 8.
- VAVŘINOVÁ, H., Představujeme .... Mělník: *Mělnická radnice*, č. 10. s. 5, 2005
- Výroční zpráva Mělnického kulturního centra o. p. s. z roku 2012.
- ZELENÝ, J. B., Masarykův kulturní dům na Mělníce. *Architekt*, 1930, č. 11.

## ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- ATANASOV, A., Novodobá historie galerie Ve věži. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 7 -8 [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8_2008.pdf)>.
- Apollon zahraje na radničním dvoře. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 6, [vid. 2014-2-2]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%206\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%206_2008.pdf)>.
- Bořík procházka na prknech MKD. *Týdeník Mělnicko* [online]. Mělník: Týdeník Mělnicko, 2006 č. 39 [vid. 2014-5-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=5811](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=5811)>.

ČERMÁKOVÁ, L., Patnáct let ve městě s tradicí – mělnický vrkoč. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012 č. 9, s. 11 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1146](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1146)>.

ČERNICKÝ, F., Pražská brána hostí již 40 let Galerie Ve věži. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 6 vid. [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%206\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%206_2008.pdf)>.

DOHNAL, J., Městská památková zóna Mělník v roce 2010. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, č.12, s. 6 [2013-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%2012\\_2010.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%2012_2010.pdf)>.

MIKEŠ, C., Zrušení výběrového řízení na ředitele Masarykova domu Mělník. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2001, č. 5, s. 4 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%205\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%205_2011.pdf)>.

DOHNAL, J., Městská památková zóna Mělník v roce 2008. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 6 [ vid. 2014-03- 15]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE\\_noviny\\_2\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE_noviny_2_2008.pdf) >.

FILÁČEK, D., Reminiscence u sochy v Mělníku. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 3, s. 2 - 3 [vid. 2014-1-12]. Dostupné z:<[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1217](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1217) >.

Hodnocení roku 2008 V MKD Mělník. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2009, č. 3 s. 13 [vid. 2013-10-1]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%203\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%203_2009.pdf)>.

KAREISOVÁ, R., Zajímá nás, co vás baví, 2012. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012 č. 9, s. 11 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%209\\_2012%20final.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%209_2012%20final.pdf)>.

Klasická hudba MKD Mělník. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 2, s. 11 [ vid. 2014-03- 15]. Dostupné z: Masarykův kulturní dům prohlášen <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE\\_noviny\\_2\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE_noviny_2_2008.pdf)>.

KYMPLOVA, H., Masarykův kulturní dům v roce 2011. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 4, s. 9. [vid. 2014-2-22]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204\\_2012%20WEB.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204_2012%20WEB.pdf)>.

KYMPLOVÁ, H., Zpráva o stavu MKD Mělník. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2011, č. 11, s. 18 [vid. 2014-2-22]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%2011\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%2011_2011.pdf)>.

Masarykův kulturní dům prohlášen národní památkou. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 9, s. 5 [vid. 2014-4-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%2009\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%2009_2008.pdf)>.

Masarykův kulturní dům: Historie divadla. *Databáze divadel* [online]. [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <<http://www.theatre-architecture.eu/cs/db/?theatreId=72&detail=history>>.

Masarykův kulturní dům v číslech. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2009, č. 3. s. 5 [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%203\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%203_2009.pdf)>.

Mělnické kulturní centrum, o. p. s.: Galerie a café Ve Věži [online], [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <<http://www.mekuc.cz/stranka/galerie-ve-vezi/info/>>.

Mělnické kulturní centrum, o. p. s.: Historie Knihovny [online], [vid. 2014-04-12]. Dostupné z: <http://www.mekuc.cz/misto/knihovna/>.

MKD - Minulost, současnost a budoucnost. *Týdeník Mělnicko* [online]. Mělník: Týdeník Mělnicko, 2006, č. 47 [vid. 2014-3-12] Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1)>.

KAREISOVÁ, R., Mělnické kulturní centrum, o.p.s. se představuje. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 5, s. 8 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%205\\_2012%20WEB.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%205_2012%20WEB.pdf)>.

KAREISOVÁ, R., Nová sezóna v Mekuc, *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2013, č. 9. s. 15 [vid. 2014-2-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1149](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1149)>.

KYMPLOVÁ, H., Masarykův kulturní dům v roce 2011. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 4, s. 9 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204\\_2012%20WEB.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%204_2012%20WEB.pdf)>.

Naše barva bude ultramarín – říká ředitel MKD Ing. Radim Vajchr. *Týdeník Mělnicko* [online]. Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 40 [vid. 2014-1-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=8&c\\_clan=5906](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=8&c_clan=5906)>.

Prezident Masaryk na Mělníce (z podkladů F. Černického). *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 3, s. 19 [vid. 2014-4-12]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%203\\_2012.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%203_2012.pdf)>.

Projev Martina Štěpánka při příležitosti 65. výročí bitvy u Sokolova. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 4, s. 3 [vid. 2014-4-1]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1218](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1218)>.

ŘÍHA, J., Ivan Neubauer: Největší problém je shánět štace. *Mělnický deník* [online]. Mělnický deník: Mělník, 2013 [vid. 2013-12-20]. Dostupné z: <[http://melnicky.denik.cz/kultura\\_region/ivan-neubauer-nejvetsi-problem-je-shanet-stace-20130618.html](http://melnicky.denik.cz/kultura_region/ivan-neubauer-nejvetsi-problem-je-shanet-stace-20130618.html)>.

Slavnost zakončily operety. *Týdeník Mělnicko* [online]. Týdeník Mělnicko, Mělník, 2006, č. 49. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=6516](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=6516)>.

ŠPAČKOVÁ, R., Místa známá i neznámá, tentokrát v MKD. *Týdeník Mělnicko* [online]. Mělník: Týdeník Mělnicko, 2006, č. 43 [vid. 2014-3-12]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=6107](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=6107)>.

VAJCHR, R., Mělnické vinobraní-letos trochu jinak. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2009, č. 7 – 8 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8\\_2009.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/RADNICE%20noviny%207-8_2009.pdf)>.

VAJCHR, R., Mělnické vinobraní 27. - 29. září 2013. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice 2013, č. 6 [vid. 2014-2-13]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=9281&id\\_dokumenty=1147](http://www.melnik.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=9281&id_dokumenty=1147)>.

VAJCHR, R., Několikrát jsme mohli na plakáty umístit přelepku vyprodáno. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2010, č.1, s. 15 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%201\\_2010.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%201_2010.pdf)>.

VAJCHR, R., Ohlédnutí za Mělnickým kulturním létem. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2008, č. 10, s. 12 [vid. 2014-4-10]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%20noviny%2010\\_2008.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%20noviny%2010_2008.pdf)>.

VAJCHR, R., Oslavy 75. výročí otevření Masarykova kulturního domu Mělník. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2001, č. 3, s. 24 [vid. 2014-3-9]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203_2011.pdf)>.

VAJCHR, R., Výpis z výročních zpráv odborů a organizací MÚ za rok 2010, Masarykův kulturní dům, *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2011, č. 3. s. 11. [vid. 2014-3-9]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%203_2011.pdf)>.

VAVŘINOVÁ, H., Masarykův kulturní dům projde proměnou. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2011, č. 7 - 8, s. 9 [vid. 2014-2-22]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%207a8\\_2011%20web.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%207a8_2011%20web.pdf)>.

Ve znamení architektury. *Týdeník Mělnicko* [online] Mělník: Týdeník Mělnicko, 2007, č. 39 [vid. 2013-10-1]. Dostupné z: <[http://www.melnicko.cz/index.asp?typ\\_c=1&c\\_clan=9122](http://www.melnicko.cz/index.asp?typ_c=1&c_clan=9122)>.

Z jednání rady města. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2011, č. 4, s. 3 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%204\\_2011.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202011/RADNICE%20noviny%204_2011.pdf)>.

Z jednání zastupitelstva a rady města. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 1, s. 3 [vid. 2014-2-24]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/RADNICE%20noviny%201\\_2012.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/RADNICE%20noviny%201_2012.pdf)>.

ZVOLSKÝ, M., Čajovna v Pražské věži se pomalu mění, přijďte se podívat. *Mělnická radnice* [online]. Mělník: Mělnická radnice, 2012, č. 11, s. 7 [2013- 12-12]. Dostupné z: <[http://www.melnik.cz/user\\_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto\\_a\\_urad/mesicnik\\_radnice/RADNICE%202012/Radnice%2011\\_2012%20web.pdf](http://www.melnik.cz/user_data/zpravodajstvi/obrazky/File/mesto_a_urad/mesicnik_radnice/RADNICE%202012/Radnice%2011_2012%20web.pdf)>.

## OSTATNÍ

LUMPEOVÁ, H., *Vývoj, současný stav a perspektivy Okresní knihovny v Mělníku: Diplomová práce*. 1990.

E-mailová korespondence s Ing. Radimem Vajchrem [online], 23. 3. 2014, rvajchr@iol.cz.

Téma: *Divadlo na Mělníku*, Interview s Radkem Šlangalem, členem ND. Mělník 6. 1. 2014.

Téma: *Vedení Masarykova kulturního domu*, Interview s Helenou Kyplovou, produkční Masarykova kulturního domu, Mělník 27. 3. 2014.

Téma: *Vedení Masarykova kulturního domu*, Interview s Mgr. Radkou Kareisovou, ředitelkou Mělnického kulturního centra o.p.s., Mělník 27. 3. 2014.

## 7 ABSTRACT

The topic of diploma thesis is Masaryk's cultural house in Mělník. Masaryk's cultural house was built in 1936. Local residents endeavored about its creation since 1884. It is a multifunctional building providing space for theater performances, concerts and other artistic activities.

Since its establishment the culture house has undergone by a number of changes, which I try to summarize in three main chapters. The first chapter or part is devoted to what preceded the establishment of Masaryk's cultural house. It provides information about the first preserved references informing about the cultural events in Mělník. Further the attempt to build a theater. The second part, in addition to describing the construction of Masaryk's cultural house and its subsequent development, includes the sub-chapter devoted to the thorny fate of a bronze statue of T. G. Masaryk. The last part of this thesis deals mainly with the current situation and with the changes that have taken place in the last 13 years of Masaryk's cultural house. It also tries to closely describe the intentions of former directors and their impact on Masaryk's cultural house.

The objective of this diploma thesis is to gather all existing information concerning the Masaryk's cultural house and use them for elaboration of coherent work.